

Edexcel BTEC Lefel 3 Tystysgrif, Diploma Lefel 3, Diploma Gyfrannol BTEC Lefel 3 Diploma a BTEC Lefel 3 Diploma Estynedig mewn Cerddoriaeth a Technology Cerddoriaeth

Unedau

BTEC Cenedlaethol

I'w haddysgu gyntaf Medi 2010

Rhifyn 3

Medi 2011

Translated by: Steffan Alun

Proofread by: Catrin Alun

Cynnwys

Uned 4:	Sgiliau Canfyddiad Clywedol	1
Uned 7:	Cyfansoddi Cerddoriaeth	5
Uned 9:	Darparu Cynnyrch Cerddorol	11
Uned 10:	Technegau Perfformio DJ	17
Uned 11:	Rheoli Digwyddiadau Cerddorol	23
Uned 14:	Sgiliau Gwranddo ar gyfer Technolegwyr Cerdd	29
Uned 16:	Prosiect Cerdd Mawr	35
Uned 19:	Cerddoriaeth a'r Gymdeithas	41
Uned 22:	Arddulliau Sesiwn Perfformiadau Cerddoriaeth	47
Uned 23:	Technegau Perfformio Cerddoriaeth	51
Uned 24:	Prosiect Cerdd	57
Uned 25:	Technegau Cynhyrchu Cerddoriaeth	63
Uned 27:	Elfennau cerddoriaeth a harmoni	67
Uned 29:	Technegau Sain Byw	71
Uned 30:	Cerddoriaeth Bop ar Waith	77
Uned 31:	Cynllunio a Darparu Cynnyrch Cerddorol	83
Uned 32:	Systemau a Thechnegau Dilyniannu	89
Uned 34:	Technegau Ysgrifennu Caneuon Cyfoes	95
Uned 39:	Y Diwydiant Sain a Cherddoriaeth	101

Uned 4: Sgiliau Canfyddiad Clywedol

Cod yr Uned:	A/600/7011
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw helpu dysgwyr i ddatblygu clust feirniadol a gwybodaeth am rannau melodig, dilyniannau harmonig, rhythmau a gwead.

Cyflwyniad yr uned

Byddai pob cerddor, ar ba gam bynnag o'r daith gerddorol y bo, yn elwa o'r uned hon. Mae sgiliau canfyddiad clywedol yn sylfaenol i lwyddiant ar gyfer pob math o gerddor. Mae astudio'r uned hon yn cynnwys gwrando ar lawer o wahanol fathau o gerddoriaeth a dysgu sut i ddisgrifio rhannau unigol a'r effeithiau sy'n cael eu creu gan gyfuno'r rhannau hyn.

Bydd dysgwyr yn datblygu'r sgiliau sydd eu hangen i ddadansoddi darn o gerddoriaeth, adnabod y gwahanol elfennau sydd ynghlwm a'r gwahanol weadau sy'n cael eu creu gan amrywiaeth o fathau o offeryniaeth.

Bydd dysgwyr yn gwrando ar lawer o wahanol fathau o gerddoriaeth wrth astudio'r uned hon.

Mae angen sgiliau canfyddiad clywedol da ar berfformwyr, cyfansoddwyr, peirianwyr a chynhyrchwyr sy'n gweithio'n broffesiynol. Mae angen iddyn nhw allu clywed yr elfennau cerddorol, er mwyn iddyn nhw allu cynnig sylwadau yn adeiladol. Mae angen i berfformwyr allu gwrando'n feirniadol er mwyn ymarfer yn effeithiol. Mae angen i gyfansoddwyr a chynhyrchwyr fireinio eu hymwybyddiaeth o ysgrifennu rhannau, rhythm, soniaredd offerynnol a gwead. Byddai peirianwyr yn elwa'n fawr o allu cyfathrebu gyda pherfformwyr gan ddefnyddio iaith gerddorol gyffredin.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod am wahanol gyfyngau a thrawiau
- 2 Gwybod am gordiau a dilyniannau cordiau
- 3 Gwybod am rhythmau syml a chymhleth
- 4 Gwybod am harmoni a chyweiredd.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod am wahanol gyfyngau a thrawiau

Cyfyngau: mwyaf; lleiaf; perffaith; estynedig; cywasg; syml; cyfansawdd

Trawiau: tonau; hanner tonau; graddau'r raddfa

2 Gwybod am gordiau a dilyniannau cordiau

Mathau o gord: mwyaf; lleiaf; llywydd; estynedig; cywasg; cordiau seithfed

Dilyniannau cordiau: dilyniannau safonol mewn ffurfiau diatonig a chromatig

3 Gwybod am rythmau syml a chymhleth

Arwydd cywair: amser dau; amser tri; cyfansawdd; cymhleth ee $7/8$

Rythmau: rheolaidd; nodau dot; trawsacennog; tripledi; israniadau ee $2+2+3$ yn $7/8$

4 Gwybod am harmoni a chyweiredd

Harmoni: harmoni diatonig; harmoni cromatig; trawsgyweiriad; adferiad

Cyweiredd: cyweiraid; digyweiredd; deugyweiredd; amlgyweiredd

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 adnabod cyfyngau a thrawiau syml mewn sawl math sawl math o gerddoriaeth [YA, DM]	T1 disgrifio cyfyngau a thrawiau syml mewn sawl math sawl math o gerddoriaeth	Rh1 esbonio cyfyngau a thrawiau syml mewn sawl math o gerddoriaeth
LI2 adnabod cordiau a dilyniannau cordiau syml mewn sawl math sawl math o gerddoriaeth [YA, DM]	T2 disgrifio cordiau a dilyniannau cordiau syml mewn sawl math o gerddoriaeth	Rh2 esbonio cordiau a dilyniannau cordiau syml mewn sawl math o gerddoriaeth
LI3 adnabod rhythmau syml a chymhleth mewn sawl math sawl math o gerddoriaeth	T3 disgrifio rhythmau syml a chymhleth mewn sawl math o gerddoriaeth	Rh3 esbonio rhythmau syml a chymhleth mewn sawl math o gerddoriaeth
LI4 adnabod yr harmoni a'r cyweiredd a ddefnyddir mewn sawl math sawl math o gerddoriaeth [YA, DM]	T4 disgrifio'r harmoni a'r cyweiredd a ddefnyddir mewn sawl math o gerddoriaeth	Rh4 esbonio'r harmoni a'r cyweiredd a ddefnyddir mewn sawl math o gerddoriaeth

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i'r dysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 7: Cyfansoddi Cerddoriaeth

Cod yr Uned:	T/600/6908
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i ddatblygu'r wybodaeth greiddiol a'r sgiliau sydd eu hangen i gyfansoddi cerddoriaeth mewn amrywiaeth o gyd-destunau.

Cyflwyniad yr uned

Mae cerddoriaeth yn gelfyddyd greadigol - y weithred o greu cerddorol yw hanfod gwneud cerddoriaeth. Mae angen ffynhonnell gyson o gerddoriaeth newydd i'w pherfformio ar gerddorion ac mae angen ffynhonnell gyson o gerddoriaeth newydd i'w chlywed ar gynulleidfaoedd. Yn y byd Gorllewinol a thu hwnt mae'r cyfrifoldeb dros gerddoriaeth newydd yn aml ar ysgwyddau'r cyfansoddwr.

Mae nifer gynyddol o lwybrau ar gyfer y cyfansoddwr sy'n gweithio yn y diwydiant cerddoriaeth fodern. Mae ysgrifennu o fewn y traddodiad clasurol ar gyfer y neuadd gyngerdd yn un llwybr o'r fath ond mae'r byd masnachol hefyd yn ffynhonnell cyflogaeth ar gyfer llawer o gyfansoddwyr sy'n gweithio. Mae angen caneuon ar y diwydiant recordiau; mae angen jingles, alawon thema a miwsig achlysurol ar deledu a radio; mae angen sgoriau cefnogi ar gyfer y theatr; mae angen miwsig dechreuol ac isgerddoriaeth ar ffilmiau a dramâu teledu; mae angen cerddoriaeth ar gemau cyfrifiadurol ac yn gynyddol mae'r we yn galw am sgiliau'r cyfansoddwr.

Mae dros 50 o gerddorfeydd proffesiynol yn y DU a llawer mwy o ensembles siambr. Mae niferoedd dirifedi o gerddorfeydd, bandiau, grwpiau siambr a chorau amatur, ynghyd â llawer iawn o fandiau roc, pop, ffync, jazz a soul. Mae angen cerddoriaeth newydd ar y rhain i gyd - bydd llawer yn creu eu deunydd eu hunain ond bydd eraill yn gofyn am gymorth cyfansoddwr gweithredol. Mae byd y cyfansoddwr felly'n un cyfoethog, amrywiol, heriol sy'n rhoi boddhad mawr.

Mae'r uned hon yn edrych ar gyfansoddi yn yr ystyr ehangaf. Mae pob cyfansoddwr yn trafod yr un blociau adeiladu sylfaenol waeth beth yw eu steil neu genre - creu syniadau cerddorol, archwilio a datblygu'r syniadau hyn, eu ffurfioli'n ddarnau cyflawn a chyflwyno'r darn gorffenedig mewn fformat priodol, boed hynny yn ddarn wedi'i argraffu neu wedi ei recordio.

Mae'r uned hon yn edrych ar amrywiaeth o dechnegau ar bob cam o'r broses gyfansoddi. Mae dysgwyr yn rhydd i weithio o fewn amrywiaeth o arddulliau, genres ac adnoddau offerynnol (acwstig ac electronig). Mae'r ffocws ar arbrofi ac ar archwilio posibilïadau cyfansoddol yn ymarferol.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gallu tarddu syniadau cyfansoddol gwreiddiol
- 2 Gwybod sut mae ehangu, datblygu a thrin deunydd cerddorol
- 3 Gallu gwerthfawrogi rôl a phwysigrwydd elfennau strwythurol cyfansoddi
- 4 Gallu cyflwyno portffolio o gyfansoddiadau mewn fformat priodol.

Cynnwys yr Uned

1 Gallu tarddu syniadau cyfansoddol gwreiddiol

Tarddu syniadau all-gerddorol: ee themâu, testunau, delweddau, graffigau; testunau, delweddau, graffigau; dewis adnoddau a manau cychwyn sy'n briodol i'r effaith a ddymunir neu'r briff cyfansoddi

Syniadau cerddorol: ee setiau traw, systemau harmonig, motifau (rhythmig a melodaidd), dilyniannau cordiau a phatrymau, rhesi tòn, riffiau, bachau a dolenni, paletau sain ee samplau seiniau synth

2 Gwybod sut mae ehangu, datblygu a thrin deunydd cerddorol

Ymestyn a datblygu: ailadrodd (union a rhydd); amrywiad; addurno; dilyniannu; cyferbyniadau a cyfosodiadau

Trafod deunydd cerddorol: ee trawsodi, trawsffurfiadau, (gwrthdro, gwrthredol, gwrthdro gwrthredol), technegau torri a gludo, prosesau ychwanegu a thynnu i ffwrdd, cywasgiad a mwyhad (rhythmig a thraw), dadleoliad

Gweithio gyda haenau a'u trafod: technegau proses ee cydweddu, canon, offeryniaeth, gweadau ee polyffonig/ homoffonig, gweadau gwrthbwyntiol, alaw a chyfeiliant, cyferbyniadau a cyfosodiadau

3 Gallu gwerthfawrogi rôl a phwysigrwydd elfennau strwythurol cyfansoddi

Ffurfiâu a strwythurau: strwythurau bloc ffurfiol ee dwyran, teiran, rondo, bwa; ffurfiâu datblygiadol ee thema ac amrywiadau, grwndfas, ffurf sonata; strwythurau cân ee melangan 12 bar, strwythurau penillion – cytgan, caneuon riff; defnydd effeithiol o ailadrodd a hunan-gyfeirio; strwythurau cylchol/ailadroddol ee y rhai sydd i'w cael mewn peth cerddoriaeth finimalaidd neu ddawns

4 Gallu cyflwyno portffolio o gyfansoddiadau mewn fformat priodol

Datblygu portffolio: cyferbyniadau; amrediad o arddull/genre

Dulliau cyflwyno priodol: confensiynau arddulliau, genres a sefyllfaoedd penodol; CD a DVD; ffeiliau MIDI a sain; sgoriau; dyluniad a chelfwaith y clawr

Mathau o sgoriau: dewis y fformat mwyaf priodol ee sgôr llawn, sgôr byr, taflen arwain, siart cordiau, tabl nodiant gitâr, sgoriau graffeg, sgoriau rhyddiaith, sgorio hyblyg, meddalwedd cyfrifiadurol perthnasol

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 creu amrediad o syniadau cyfansoddol a'u cyflwyno mewn fformat priodol [MC]	T1 creu amrediad o syniadau cyfansoddol cyferbyniol a'u cyflwyno mewn fformat priodol	Rh1 creu amrediad o syniadau cyfansoddol cyferbyniol yn arddangos gradd o wreiddioldeb ac arloesedd, a'u cyflwyno mewn fformat priodol
LI2 nodi'r technegau a ddefnyddir i ymestyn, datblygu a thrin amrediad o ddeunydd cerddorol [MC]	T2 disgrifio'r technegau a ddefnyddir i ymestyn, datblygu a thrin amrediad o ddeunydd cerddorol yn gymwys	Rh2 esbonio'r technegau a ddefnyddir i ymestyn, datblygu a thrin amrediad o ddeunydd cerddorol yn gymwys ac yn greadigol
LI3 cyflwyno 'ymarferion cyfansoddol' sy'n dangos peth gwerthfawrogiad o elfennau strwythurol cyfansoddi [MC]	T3 cyflwyno 'ymarferion cyfansoddol' sy'n dangos gwerthfawrogiad clir o elfennau strwythurol cyfansoddi	Rh3 cyflwyno 'ymarferion cyfansoddol' sy'n dangos gwerthfawrogiad cadarn a manwl o elfennau strwythurol cyfansoddi
Meini prawf asesu a graddio		

I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
<p>LI4 creu portffolio o gyfansoddiadau wedi eu cyflwyno mewn fformatau sy'n briodol i'r gerddoriaeth [MC]</p>	<p>T4 creu portffolio o gyfansoddiadau wedi eu cyflwyno'n dda ar draws ystod o arddulliau neu genres, mewn fformatau sy'n briodol i'r gerddoriaeth</p>	<p>Rh4 creu portffolio o gyfansoddiadau wedi eu cyflwyno'n dda ar draws ystod o arddulliau neu genres, mewn fformatau sy'n briodol i'r gerddoriaeth, gan arddangos dychymyg</p>

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i'r dysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol MC – meddylwyr creadigol	DM – dysgwyr myfyriol GT – gweithwyr tîm	HR – hunanreolwyr CE – cyfranogwyr effeithiol
----------------	--	---	--

Uned 9: Darparu Cynnyrch Cerddorol

Cod yr Uned:	R/600/6964
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i gael profiad o'r broses o greu a darparu cynnyrch - recordiad CD siŵr o fod - o fewn canllawiau nodweddiadol y diwydiant cerddoriaeth.

Cyflwyniad yr uned

Mae llawer o rolau o fewn y diwydiant cerddoriaeth sy'n cyfrannu tuag at greu a darparu cynnyrch cerddorol masnachol yn effeithiol. Ynghyd â'r artist, y rolau allweddol yw'r peiriannydd recordio a'r cynhyrchydd.

Bydd yr uned hon yn annog dysgwyr i ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y stiwdio fel rhan o dîm, gyda'r nod o greu cynnyrch sy'n bodloni tueddiadau technegol a chreadigol cyfredol tra'n defnyddio'r dechnoleg gyfredol orau. Bydd pob tîm yn cynllunio ac yn creu CD sain gyda nifer o draciau. Gellir tarddu deunydd o unrhyw arddull o berfformio, yn cynnwys cerddorion byw, dilyniannu MIDI, deunydd seiliedig ar samplu a thechnegau DJ. Gall y deunydd a ddefnyddir fod yn gyfansoddiadau gwreiddiol wedi eu hysgrifennu gan aelodau o'r tîm neu wedi eu cael o fannau eraill, neu gall fod yn 'fersiynau amgen' (*cover*) o unrhyw ffynhonnell. Rhaid dilyn trefnau hawlfraint cywir wrth weithio gyda deunydd sy'n bodoli eisoes. Os yw'r deunydd yn wreiddiol, bydd pob awdur yn cael ei glodrestru a chaiff y gwaith ei warchod yn effeithiol.

Bydd pob aelod o'r tîm yn 'gynhyrchydd' ar gyfer amrediad o ddeunydd gwrthgyferbyniol ac yn cymryd rhan yng ngweddill y traciau. Mae ffocws yr uned ar waith tîm, lle bydd gan bob aelod o'r tîm rolau wedi eu diffinio'n glir yn y stiwdio tra'n creu cyfres o recordiadau. Bydd pob dysgwyr yn perfformio amrywiaeth o rolau a bydd disgwyl iddyn nhw arddangos eu sgiliau yn y meysydd hyn yn effeithiol a'u cofnodi. Rhaid i bob dysgwyr hefyd fod yn beiriannydd i gynhyrchwyr eraill yn y tîm, ond gallan nhw berfformio'r dyletswyddau hyn tra'n 'cynhyrchu' os yn briodol i arddull y gerddoriaeth.

Ar ôl cwblhau'r uned hon bydd pob dysgwr wedi cymryd rhan yn y gwaith o gynhyrchu prif gopi recordiad CD sain wedi ei orffen yn llwyr.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod sut i gynllunio a gosod sesiynau recordio sy'n cwmpasu amrywiaeth o dechnegau
- 2 Gallu ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y gwaith o recordio a chynhyrchu deunydd amldrac gwrthgyferbyniol
- 3 Gallu cwblhau'n effeithiol gymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac
- 4 Gallu golygu a chreu meistr o'r deunydd.

Cynnwys yr Uned

1 **Gwybod sut i gynllunio a gosod sesiynau recordio sy'n cwmpasu amrywiaeth o dechnegau**

Cynllunio sesiynau recordio: dyddiadur cynllunio sesiynau gyda diagramau o osodiadau microffon; dewis o ficroffonau; Lleoli offer a gosodiadau blwch DI/offerynnau/drymiau; sgriniau; nodiadau EQ; system gyswllt a monitorau llwyfan; rheoli dynameg: cywasgiad, cyfyngol, adwyon sain

Technegau: dewis mewnbwn uniongyrchol neu ficroffonau ee ar gyfer allweddellau ac offerynnau bas yn enwedig, ond offerynnau eraill pan yw'n briodol; dewis o dechneg microffon ee technegau microffon agos neu amgylchynol gan ddibynnu ar genre y gerddoriaeth

2 **Gallu ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y gwaith o recordio a chynhyrchu deunydd amldrac gwrthgyferbyniol**

Ymgymryd â rolau: ee cynhyrchydd, trefnydd, peiriannydd, cynorthwydd stiwdio, cerddor, canwr, DJ, MC

Recordio: dewis fformat amldrac ee disg caled ar dâp MiniDisc™, ar gyfrifiadur; cynllunio'n effeithiol; taflenni trac; cydbwysedd; llwybro; is-grwpio; bae plygiau (*patch-bay*)

Cynhyrchiad: rheoli amser; cyfarwyddo cerddorion a chynorthwywyr ee materion tiwnio, materion yn ymwneud ag amseru; cydbwysedd sain-gyfeirio effeithiol; gwahaniad acwstig

Deunydd gwrthgyferbyniol: ee roc cyflym; baled roc; acwstig/lleisiol; R&B; gwlad; clasurol; ee pedwarawd llinynnol, grŵp siambr; hip hop; rap; côr; pop; indi

3 **Gallu cwblhau'n effeithiol gymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac**

Cymysgu stereo: cydbwysedd lefel; amrediad cyweiraid; delwedd stereo; eglurder; rheoli dynameg; prosesau ee datseinio, corws, adlais, awtodiwnio, normaleiddio, harmoneiddio; rheoli dynameg ee adwyo, cywasgiad, cyfyngol; fformat ee CD, DAT, MiniDisc™

4 **Gallu golygu a chreu meistr o'r deunydd.**

Golygu a chreu prif gopi: dilyniannu traciau; rhifo traciau; golygu pen a chynffon (topping and tailing); marcwyr traciau; traws-byly; prosesau ee hafalu, normaleiddio, ymestyn amser, gwedd; rheoli dynameg ee cywasgiad, cyfyngol

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 nodi sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth [YA]	T1 disgrifio sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth	Rh1 esbonio sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth
LI2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddefnyddio adnoddau a phersonél a roddir [CE]	T2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddethol adnoddau a phersonél	Rh2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddethol a chyfiawnhau adnoddau a phersonél
LI3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddefnyddio adnoddau a roddir [DM]	T3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddethol adnoddau	Rh3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddethol a chyfiawnhau adnoddau
LI4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddefnyddio paramedrau a roddir [MC]	T4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddethol paramedrau	Rh4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddethol a chyfiawnhau paramedrau

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i'r dysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 10: Technegau Perfformio DJ

Cod yr Uned:	H/600/6936
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw datblygu technegau perfformio DJ drwy baratoi arddangosiadau a pherfformiadau i gynulleidfa fyw. Bydd dysgwyr hefyd yn dod yn gyfarwydd â'r dechnoleg a ddefnyddir gan DJs drwy edrych ar nodweddion technegol ac elfennau creadigol amrediad o offer hanfodol i DJs.

Cyflwyniad yr uned

Mae'r uned hon yn canolbwyntio ar y technegau cymysgu a chreadigol a ddefnyddir gan y DJ mewn perfformiadau byw yn ogystal ag edrych ar yr offer sydd ar gael i'r DJ. Er mai'r 'deciau a'r cymysgwyr' traddodiadol yw conglfaen technegau perfformio o hyd mae datblygiadau newydd mewn rheolwyr caledwedd a meddalwedd yn ehangu posibiliadau perfformiad y DJ. Bydd dysgwyr yn edrych ar yr amrediad o offer sydd ar gael i DJs gan edrych ar nodweddion technegol ac ar beth all gael ei wneud yn greadigol.

Mae angen oriau lawer o ymarfer ar y DJ modern, a hynny ar ei ben ei hun, ynghyd â chydymud rhwng dwylo a chlustiau a hunan-ddisgyblaeth i gael y sgiliau cymysgu a chrafu sy'n angenrheidiol. Gall DJs sydd eisoes wedi dechrau datblygu'r sgiliau hyn gynhyrchu gwaith o ansawdd da mewn ymateb i'r uned hon a dyma'r rheswm pam mae rhai technegau uwch wedi eu rhestru yn yr adran gynnwys. Mae'n bosibl i ddysgwyr gwblhau'r uned hon drwy ffocysu ar ddatblygu a pherffeithio'r sgiliau hyn.

Gall dysgwyr sydd heb brofiad blaenorol o berfformio fel hyn hefyd ddefnyddio'r uned hon drwy ddatblygu technegau creadigol sy'n berthnasol i amrediad eang o genres cerddorol. Gall dysgwyr ddewis defnyddio meddalwedd perfformio DJ a rheolwyr caledwedd cysylltiedig.

Gellir ystyried bod dau lwybr yn rhedeg drwy'r uned hon: y drefn draddodiadol i DJ o ddefnyddio sgiliau cymysgu a chrafu a'r drefn fodern yn seiliedig ar feddalwedd lle mae modd defnyddio trin sain ac effeithiau sain yn greadigol. Gellir defnyddio'r naill ddull neu'r llall, neu gyfuniad o'r ddau, cyn belled â bod y canlyniadau dysgu'n cael eu cwrrd.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Deall yr offer a ddefnyddir gan DJ sy'n perfformio
- 2 Gallu perfformio technegau cymysgu DJ
- 3 Gallu perfformio technegau perfformio DJ creadigol
- 4 Gallu perfformio set DJ i gynulleidfa gan ddefnyddio technegau priodol.

Cynnwys yr Uned

1 Deall yr offer a ddefnyddir gan DJ sy'n perfformio

Ffynonellau sain: dyfeisiau i chwarae ac i drin traciau cerddoriaeth ee trofyrddau gyriant uniongyrchol, deciau CD, gliniaduron, meddalwedd perfformio DJ; nodweddion technegol ee rheoli traw, ciwio traciau, cynrychiolaeth weledol o draciau mewn meddalwedd, storio ac adalw traciau cerddoriaeth

Desg sain: dyfeisiau ar gyfer cymysgu a rheoli traciau cerddoriaeth ee cymysgwyr DJ, rheolwyr caledwedd; nodweddion technegol ee pylwyr sianelau, traws-bylwr, rheolwyr EQ, switshis; rheolwyr caffael mewnbwn; rheolwyr allbwn; gwrando cyn-byly, cysylltiadau daearu; mathau o gysylltiadau mewnbwn, rhagfwyhaduron, anfonwyr effeithiau; mesuryddion lefelau

Monitro: dyfeisiau sy'n caniatáu monitro traciau cerddoriaeth; monitorau DJ; clustffonau; materion perthnasol i berfformiad DJ ee gweithio mewn bwth DJ, amseru gwahaniaethau rhwng sain monitor a sain o'r prif system sain, lefelau sain uchel, arferion gwaith diogel, amddiffyn clustiau

2 Gallu perfformio technegau cymysgu DJ

Technegau cymysgu: defnyddio desg sain ee caffael mewnbwn, monitro lefelau, gwrando cyn-byly, paru uchder sain/lefelau EQ, haenu traciau, defnyddio switshis, tremio, pylu, traws-byly; trin ffynonellau sain ee ciwio, gosod traw, paru curiadau, osgoi/rheoli cydweddu, brecio, stopio, dechrau

3 Gallu perfformio technegau cymysgu DJ – Creative

Technegau creadigol: ee trin meddalwedd yn greadigol, effeithiau allfwrdd, unedau effeithiau DJ arbenigol, cyfuniad o fyrddau troi gyda meddalwedd cyfrifiadurol, samplo byw, paru samplau/dilyniannau i draciau cerddoriaeth, trin sain ddigidol amser real, cildroi, traw, ymestyn amser, effeithiau mewn meddalwedd, creu curiadau gan ddefnyddio effeithiau oedi; technegau crafu ee crafiadau babi, dagrau, crafiadau crynu, driliau neu sgriblau, crafiadau blaen, sbinio'n ôl, trawsffurfiadau, fflachiadau ac orbitau, oediadau neu adleisiau, tapio, jyglo, weindio i lawr, torri, dilyn (*chase*) neu ddyblu, trydaru (*warbling*), chwarae â geiriau neu dorri geiriau, ergydion neu waniadau, pyncio (*chirps*), rhwbio, crafiadau cranc, cranc dau fys, shrimp neu twidl

4 Gallu perfformio set DJ i gynulleidfa gan ddefnyddio technegau priodol

Cynllunio: dethol deunydd sy'n briodol i gyd-destun y perfformiad, y genre a'r gynulleidfa; trefn y chwarae; cynllunio'r set; cynllunio ar gyfer ymateb y gynulleidfa; rhedeg yn brydlon; storio traciau cerddoriaeth yn barod i'r perfformiad; nodiadau'r perfformiad; technegau cymysgu a chreu priodol; cysylltiadau offer

Perfformio: dilyn y cynllun perfformio; rhyngweithio â'r gynulleidfa; addasu i ymateb cynulleidfa; defnydd o offer DJ; dethol traciau cerddoriaeth; adeiladu'r set; gweithio gyda thechnoleg arall/cerddorion eraill; technegau cymysgu; technegau creadigol; cadw at amserau perfformio a gynlluniwyd

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 esbonio nodweddion technegol offer DJ a ddefnyddir yn ystod perfformiad [YA]	T1 asesu nodweddion technegol offer DJ a ddefnyddir yn ystod perfformiad gwerthuso sut y defnyddir cyfryngau, deunyddiau a phrosesau yn amrywiol i gyfleu syniadau ac ystyr, gan dynnu ar eu harbrofion eu hunain i wneud cymariaethau effeithiol	Rh1 gwneud sylwadau beirniadol ar nodweddion technegol offer DJ a ddefnyddir yn ystod perfformiad
LI2 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau cymysgu DJ gyda chamsyniadau bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad [YA, DM, HR]	T2 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau cymysgu heb unrhyw gamsyniadau	Rh2 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau cymysgu gyda dawn artistig
Meini prawf asesu a graddio		

I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI3 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau creadigol cymysgu DJ yn gymwys gyda chamsyniadau bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad [YA, DM, HR]	T3 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau creadigol cymysgu heb unrhyw gamsyniadau	Rh3 perfformio arddangosfa ymarferol o dechnegau creadigol cymysgu gyda dawn artistig
LI4 perfformio set DJ i gynulleidfa gyda rhai camsyniadau nad ydynt yn amharu ar y perfformiad [MC, DM, GT, HR, PE]	T4 perfformio set DJ i gynulleidfa heb gamsyniadau	Rh4 perfformio set DJ i gynulleidfa gyda dawn greadigol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol MC – meddylwyr creadigol	DM – dysgwyr myfyriol GT – gweithwyr tîm	HR – hunanreolwyr CE – cyfranogwyr effeithiol
---------	--	---	--

Uned 11: Rheoli Digwyddiadau Cerddorol

Cod yr Uned:	K/600/6939
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw datblygu'r sgiliau a'r wybodaeth angenrheidiol i reoli digwyddiadau cerddorol. Daw dysgwyr yn gyfarwydd â ffactorau, strategaethau a thasgau gweinyddol sy'n cael dylanwad ar lwyddiant digwyddiad a byddant wedyn yn rhoi'r theori ar waith drwy gynllunio a rheoli digwyddiad cerddorol. Cyflwyniad i'r uned

Cyflwyniad yr uned

Mae rheoli digwyddiadau cerddorol yn faes cyffrous a boddhaus o'r diwydiant cerddoriaeth sy'n gofyn am gryn dipyn o waith caled. Mae'n bwysig gwybod am y gwahanol ffactorau sy'n dylanwadu ar ddigwyddiad megis deddfwriaeth diogelwch, arfer gweithio diogel, hyrwyddo, gwaith tîm, rheoli amser a rheoli pobl, priodoli rolau a chadw cofnodion ariannol.

Bydd yr uned hon yn rhoi'r cyfle i ddysgwyr ganfod beth sy'n cyfrannu at ddigwyddiad cerddorol a beth sy'n effeithio ar ei lwyddiant. Byddan nhw hefyd yn cynllunio a rheoli digwyddiad cerddorol o'r dechrau i'r diwedd, gan ymgymryd â rolau a chlustnodi rolau lle mae hynny'n briodol. Bydd llawer o'r uned hon yn cael ei gyflawni drwy'r gwaith paratoi, cadw cofnodion, cynnal cyfarfodydd tîm a gwneud ymchwil i ddeddfwriaeth gyfredol sy'n berthnasol i drefnu digwyddiadau cerddorol.

Bydd dysgwyr yn edrych ar astudiaethau achos penodol ac yn ystyried y dogfennau cyfreithiol, y contractau, deddfwriaeth diogelwch, cofnodion ariannol a'r gwaith hyrwyddo a marchnata sy'n angenrheidiol i drefnu digwyddiad llwyddiannus. Gellir casglu llawer o'r dystiolaeth drwy gofnodion cyfarfodydd a gynhaliwyd a dogfennau enghreifftiol gafodd eu canfod neu eu creu gan y dysgwyr. Dylai digwyddiadau ddangos tystiolaeth lawn drwy ddogfennaeth gan ddysgwyr ac adroddiadau arsylwi gan diwtoriaid. Bydd dysgwyr yn adolygu llwyddiant rolau personol a rheolaeth y digwyddiad cerddorol.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod y ffactorau sy'n diffinio digwyddiad cerddorol
- 2 Gwybod y ffactorau fydd yn dylanwadu ar lwyddiant digwyddiad cerddorol
- 3 Gallu defnyddio trefnau cynllunio ar gyfer digwyddiad cerddorol arfaethedig
- 4 Gallu rheoli digwyddiad cerddorol.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod y ffactorau sy'n diffinio digwyddiad cerddorol

Math o ddigwyddiad cerddorol: ee gig, taith, lansiad hyrwyddo a chyngerdd clasurol

Math o leoliad: ee clwb cerdd, tafarn, lleoliad mawr ar gyfer cerddoriaeth, gŵyl a theatr

Nodweddion: maint; graddfa; lleoliad; hyd; ailddigwydd; gofynion o ran offer; system sain; goleuo; gofynion eraill ee bwyd, llety, lle storio, parcio

Staffio: ee system sain, criw llwyfan, goleuo, staff y lleoliad, diogeled, staff y drysau, rheolwyr, gweinyddol, hyrwyddwyr, arlwy, perfformwyr

2 Gwybod y ffactorau fydd yn dylanwadu ar lwyddiant digwyddiad cerddorol

Rheoli arian: ee cynllunio ariannol, rhagolwg llif arian, cyllidebu; cadw cyfrifon, cyfrifon, ceisiadau grant, nawdd

Hyrwyddo a marchnata: ee marchnad darged, proffil cynulleidfa, posteri, taflenni hysbysebu, datganiadau i'r wasg, digwyddiadau cyhoeddusrwydd, y rhyngryd, gwefannau, blogiau, fforymau, safleoedd rhwydweithio cymdeithasol

Cyfyngiadau cyfreithiol: ee trwyddedau perfformio, yswiriant, atebolrwydd cyhoeddus, contractau i berfformwyr, contractau eraill, Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd, diogelwch cyhoeddus, ymwybyddiaeth o ddiogelwch, diogelwch llwyfan

3 Gallu defnyddio trefnau cynllunio ar gyfer digwyddiad cerddorol arfaethedig

Gweithdrefnau: cytuno ar amcanion; astudiaethau dichonolrwydd; penodiadau tîm; gosod targedau; dyfeisio strwythur trefniadaethol; cynlluniau wrth gefn; cyfarfodydd

Sgiliau personol a thîm: ee gwybodaeth, sgiliau ymarferol, mentergarwch, dawn, hunan-reolaeth, adeiladu timoedd, rolau, cyfrifoldebau, cyfleoedd, problemau, atebion, tasgau

Dogfennaeth: cofnodion cyfarfodydd; contractau; amserlenni; cynlluniau; cofnodion ariannol; deunydd hyrwyddo; logisteg ee math o ddigwyddiad cerddorol, nodweddion, diagramau, staffio, trefn y digwyddiadau, cynllun y llwyfan, cynllun seddau

4 Gallu rheoli digwyddiad cerddorol

Ystyriaethau parhaus: ee amserlenni, rôl/rolau personol, rolau'r tîm, rheoli amser, perthnasoedd gwaith, gosod y lleoliad, cysylltiadau cyhoeddus, iechyd a diogelwch, gweithredu wrth gefn, clirio ar ôl y digwyddiad

Ystyriaethau ar ôl y digwyddiad: ee amserlenni monitro, adrodd yn ôl, sesiynau adborth, holiaduron, adolygu amcanion

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio'r ffactorau sy'n diffinio digwyddiad cerddorol a ddewiswyd	T1 esbonio'r ffactorau sy'n diffinio digwyddiad cerddorol a ddewiswyd	Rh1 asesu'r ffactorau sy'n diffinio digwyddiad cerddorol a ddewiswyd
LI2 disgrifio'r ffactorau fydd yn dylanwadu ar lwyddiant digwyddiad cerddorol [YA, MC]	T2 esbonio'r ffactorau fydd yn dylanwadu ar lwyddiant digwyddiad cerddorol	Rh2 asesu'r ffactorau fydd yn dylanwadu ar lwyddiant digwyddiad cerddorol
LI3 dilyn trefnau cynllunio ar gyfer digwyddiad cerddorol arfaethedig gyda chymorth [MC, GT, HR, PE]	T3 dilyn trefnau cynllunio ar gyfer digwyddiad cerddorol arfaethedig yn gymwys gyda chymorth achlysurol yn unig	Rh3 dilyn trefnau cynllunio ar gyfer digwyddiad cerddorol arfaethedig yn annibynnol i safonau sy'n agos at fod yn broffesiynol
LI4 rheoli rolau penodol ar gyfer digwyddiad cerddorol gyda chymorth [DM, GT, HR, PE]	T4 rheoli rolau penodol ar gyfer digwyddiad cerddorol yn gymwys gyda chymorth achlysurol yn unig	Rh4 rheoli rolau penodol ar gyfer digwyddiad cerddorol yn annibynnol i safonau sy'n agos at fod yn broffesiynol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 14:

Sgiliau Gwrando ar gyfer Technolegwyr Cerdd

Cod yr Uned:	K/600/6985
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i ddatblygu eu sgiliau gwrando, gyda ffocws ar yr elfennau sonig a cherddorol sydd o ddiddordeb neilltuol i dechnolegwyr cerdd

Cyflwyniad yr uned

Mae angen sgiliau gwrando da ar unrhyw un sy'n gweithio o fewn cerddoriaeth. Mae'r gallu hwn yn hanfodol ar gyfer perfformio, cyfansoddi, gwaith DJ neu weithio mewn stiwdio recordio neu gyda sain fyw.

Rhaid i gynhyrchwyr a phersonél sy'n gwneud penderfyniadau dros gwmni recordio allu gwrando'n effeithiol wrth wneud dewisiadau. Mae angen i beirianwyr sain allu adnabod a disgrifio ansawdd seiniau cerddorol a seiniau eraill er mwyn iddyn nhw allu eu cydbwysu a'u haddasu'n greadigol. Mae angen iddyn nhw hefyd wrando am wahanol fathau o afluniadau. Mae angen i gynhyrchwyr cerddoriaeth wrando am broblemau tonyddiaeth ac amseru, ac mae angen i DJs fireinio eu sgiliau gwrando er mwyn paru cyflymder a chyweirnodau ac i adnabod manau lle gellir cymysgu.

Yn yr uned hon bydd dysgwyr yn archwilio potensial gwrando drwy ddysgu gwrando'n weithredol yn hytrach nag yn oddefol. Bydd dysgwyr yn archwilio beth mae angen iddyn nhw fod yn gwrando amdano a sut mae seiniau'n cydberthyn â'i gilydd yn gerddorol ac yn y byd naturiol.

Mae bwriad i'r uned hon fod mor ymarferol â phosibl. Mae'n rhoi cyfle i ddysgwyr archwilio byd sain a rhannu eu canfyddiadau gyda'r naill a'r llall. Wrth ddatblygu sgiliau gwranddo, bydd dysgwyr yn gallu ymchwilio nid yn unig i seiniau cerddorol ond hefyd i seiniau a rhythmiau byd natur ac mewn amgylcheddau trefol. Mae gofyn i ddysgwyr ddatblygu a defnyddio geirfa gerddorol a chyfuno elfennau cerddoriaeth, natur sain a thechnegau cynhyrchu. Gall dysgwyr sy'n cyfansoddi ac yn recordio eu cerddoriaeth eu hunain gynnwys enghreifftiau o'u portffolio i arddangos beth maen nhw wedi'i ddysgu o wrando mewn cyd-destun ehangach.

Drwy gydol yr uned hon, tybir bod unrhyw gyfeiriadau at offerynnau cerdd yn cynnwys offerynnau confensiynol ac unrhyw seiniau naturiol neu seiniau sy'n cael eu cynhyrchu'n artiffisial.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod elfennau cerddorol recordiadau neu berfformiadau cerddorol
- 2 Gwybod elfennau sonig recordiadau neu berfformiadau cerddorol
- 3 Gwybod diffygion sonig neu elfennau negyddol recordiadau neu berfformiadau
- 4 Gwybod am wead adnoddau lleisiol ac offerynnol a'u hamgylchedd acwstig mewn recordiadau neu berfformiadau.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod elfennau cerddorol recordiadau neu berfformiadau cerddorol

Elfennau cerddorol: ee rhythm,, alaw, harmoni, cyweiredd, soniaredd, gwedd, dynameg, tempo, ynganiad, arwyddion amser, gwerth nodau, amser syml ac amser cyfansawdd, rhythmau rheolaidd ac afreolaidd, trawsacennu, marciau metronom, curiadau'r funud, cyfarwyddiadau tempo, pwls, arddulliau cerddoriaeth (Cerddoriaeth gelf Orllewinol, cerddoriaeth pop, jazz a cherddoriaeth o bedwar ban byd)

2 Gwybod elfennau sonig recordiadau neu berfformiadau cerddorol

Elfennau sonig naturiol: ee dadansoddiad o sain ym myd natur ac mewn amgylcheddau trefol, yr amgylchedd acwstig dan do, gwranddo neu glywed, ffocws, sbectrwm sain, amledd amrediad seiniau, gwrthgyferbyniad rhwng seiniau

Maes sonig: cymysgu; cydbwysedd; asio; eglurder; safle o fewn dyfnder maes-sain; lleoliad o fewn maes stereo (neu amgylchog); dyfnder ffocws

Effeithiau sain a phrosesyddion: hafalu; atgyfnerthiadau a thoriadau; masgio; newid lefel sain a dynameg; balansau gwahanol ar gyfer arddulliau cerddorol gwahanol

3 Gwybod diffygion sonig neu elfennau negyddol recordiadau neu berfformiadau

Namau sonig cerddorol: nodau anghywir; tonyddiaeth (llonnod, meddalnod); cadw amser; amrywiadau mewn tempo a chywair

Namau sonig cydbwysedd a soniaredd: sbectrwm sain; amgylcheddau acwstig; asio; dealladwyedd; maes stereo neu amgylchog; monitro dewis a lleoliadau seinyddion; ystyriaethau lefel sain a diogelwch; materion datseinedd; EQ; effaith yr amgylchedd wrando

Elfennau negyddol: ee popiau a chliciau, clipiau, cymhareb signal i sŵn, dwndwr a gormod o gynnwys amledd isel, sŵn, cydbwysedd, golygu camgymeriadau, traws-siarad, gorlif microffon a ffôn pen, adlif a sain udo (howl-round) problemau ôl-glec (slap back) ac adlais, colli sain, cliciau, cracl, afluniad, hisian, sŵn gwynt, sŵn offerynnol diangen, cydweddu traciau, cryfder sain

4 Gwybod am wead adnoddau lleisiol ac offerynnol a'u hamgylchedd acwstig mewn recordiadau neu berfformiadau

Gweadau: ee cynnwys harmonig, lleoliad yn y sbectrwm sain, monoffonig, homoffonig, gwrthbwyntiol, gwrthgyferbyniad a lliwio dynamig, ynganiad a thonyddiaeth, lliw tŵn, trefniant cerddorfaol, cyfuniadau arbrofol

Lleisiol: ee soprano, alto, tenor, bas, falsetto, a cappella, côr, lleisiau cefndir

Offerynnol: ee offerynnau a chyfuniadau offerynnol a glywir yn gyffredin, pres, offerynnau taro, llinynnau, chwythbrennau, allweddellau, acwstig ac electronig, samplau

Amgylcheddau acwstig: effaith yr amgylchedd acwstig ar offerynnau; sbectrwm sain; nodweddion datseinedd; adlais; neuadd wag a neuadd lawn; mathau a safleoedd seinyddion; mathau a safleoedd microffonau; manau marw; adlif a rheolaeth electronig o'r sain

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau a disgrifio'r elfennau cerddorol [YA]	T1 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau ac esbonio'r elfennau cerddorol	Rh1 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau a rhoi sylwadau beirniadol ar yr elfennau cerddorol
LI2 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau a disgrifio'r elfennau sonig [DM]	T2 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau ac esbonio'r elfennau sonig	Rh2 gwrando ar recordiadau neu berfformiadau a rhoi sylwadau beirniadol ar y elfennau sonig
LI3 clywed a disgrifio namau sonig a cherddorol mewn recordiadau neu berfformiadau [CE]	T3 clywed ac esbonio namau sonig a cherddorol mewn recordiadau neu berfformiadau	Rh3 clywed a rhoi sylwadau beirniadol ar namau sonig a cherddorol mewn recordiadau neu berfformiadau
LI4 disgrifio gwedau offerynnau cerdd ac effaith yr amgylchedd acwstig arnynt	T4 esbonio gwedau offerynnau cerdd a seiniau ac effaith yr amgylchedd acwstig arnynt	Rh4 rhoi sylwadau beirniadol ar weadau offerynnau cerdd a seiniau ac effaith yr amgylchedd acwstig arnynt

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 16: Prosiect Cerdd Mawr

Cod yr Uned:	D/600/6997
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	20
Oriau dysgu dan arweiniad:	120

Amcan a phwrpas

Yn yr uned hon, mae gofyn i ddysgwyr gynllunio, paratoi a chyflwyno prosiect cerdd ar raddfa fawr. Bydd dysgwyr yn gwneud ymchwil i'r gwahanol rolau a phrosesau yn y diwydiant cerddoriaeth fyw ac yn ysgwyddo cyfrifoldebau priodol, gan weithio'n unigol ac fel rhan o dîm.

Cyflwyniad yr uned

Mae hoffter o berfformio'n aml yn ffactor allweddol sy'n denu pobl at y diwydiant cerddoriaeth. Ond nid oes modd i unrhyw gig neu gyngerdd proffesiynol ddigwydd heb lawer iawn o gynllunio manwl a gwaith caled cyn y perfformiad ei hun. Mae'r uned hon yn ymwneud â'r holl rolau sy'n rhan o gyflwyno perfformiad byw llwyddiannus. Mae pob rôl yr un mor bwysig a'i gilydd, o'r rheolwr marchnata i'r rheolwr llwyfan, o'r cyfansoddwyr i'r perfformwyr. Mae'r pwyslais yn yr uned hon ar gyfranogi ymarferol ar draws nifer o feysydd, yn cynnwys ymarfer a pherfformiad, ond ar yr un pryd gan fynd y tu hwnt iddynt. .

Bydd dysgwyr yn archwilio'r gwahanol rolau a phrosesau sydd ynghlwm wrth y diwydiant cerddoriaeth fyw gan roi ymwybyddiaeth iddyn nhw o'r swyddi sydd ar gael a'r prosesau trefniadol sy'n cyfuno i wneud digwyddiad llwyddiannus yn bosibl. Bydd dysgwyr yn ymgymryd â rolau a chyfrifoldebau yn unigol ac fel rhan o dîm. Ar y cychwyn bydd angen i gyfarfodydd tîm ffocysu ar ystyriaethau masnachol. Rhaid i ddigwyddiadau gael eu targedu at gynulleidfaoedd penodol ac mae angen archwilio marchnadoedd potensial. Bydd angen archwilio ffactorau eraill hefyd, megis y gyllideb a'r gwariant arfaethedig, cyn i'r prosiect gael ei roi ar waith, a dylai tiwtoriaid ofalu i gynnal y ffocws hwn. Os na fydd perfformiadau'n llwyddiannus yn fasnachol, mae'n bosib y bydd artistiaid yn ei chael hi'n anodd derbyn cefnogaeth barhaus gan eu noddwyr a'u hyrwyddwyr.

Wedi iddyn nhw gyflawni rolau a chyfrifoldebau priodol i'w dewis brosiect, bydd angen i ddysgwyr gadw cofnodion fel tystiolaeth o'u cyfraniad. Gallai'r cofnodion gynnwys nodiadau, ffurflenni, drafftiau, cofnodion cyfarfodydd a diagramau, er enghraifft, fydd yn cael eu casglu mewn portffolio prosiect. Bydd y tiwtor hefyd yn casglu tystiolaeth berthnasol i ategu'r portffolio, er enghraifft, cofnodion ffilm o gyfarfodydd, adroddiadau arsylwi, ffotograffau, cyfweiliadau ac ati. Mae'r pwyslais ar waith ymarferol yn hytrach na gwaith ysgrifenedig.

Mae ystyriaethau ariannol yn bwysig i unrhyw berfformiad byw a bydd dysgwyr yn archwilio ac yn defnyddio'r sgiliau sylfaenol sydd eu hangen i gynhyrchu cyllideb effeithiol.

Y perfformiad ei hun fydd yn ganolog i'r prosiect. Caiff dysgwyr eu hasesu ar eu rôl berfformio neu greadigol yn ogystal ag ar eu rôl gefnogi/dechnegol. I ddysgwyr sydd â chyfansoddi yn brif ffocws, gellir perfformio cyfansoddiadau fel rhan o'r digwyddiad byw.

Y cam olaf yw adolygu'r perfformiad yn ogystal â'r broses gyfan, o'r cyfarfod cyntaf un hyd at y gwagio a'r dad-friffio.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod am y gwahanol rolau yn y diwydiant cerddoriaeth fyw
- 2 Gallu paratoi a gweithio fel aelod o dîm tuag at ddigwyddiad byw llwyddiannus
- 3 Fel unigolyn, gallu paratoi ar gyfer cyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw llwyddiannus, gan ysgwyddo cyfrifoldebau priodol drwy gydol y prosiect
- 4 Gwybod sut i baratoi cyllideb ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw
- 5 Gallu cyfrannu tuag at berfformiad i lefel sy'n dderbyniol yn dechnegol, yn briodol i'r cyd-destun
- 6 Deall y broses gyflawn wrth baratoi a chyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod am y gwahanol rolau yn y diwydiant cerddoriaeth fyw

Rolau mewn perfformiad: ee artist, cyfarwyddwr cerdd, cyfansoddwr, awdur/trefnydd caneuon

Rolau technegol: ee peirianwyr sain byw technegwyr a chriw cefnogi, peirianwyr goleuo a chludiant, criwiau sain a goleuo

Rolau gweinyddol a chefnogol: ee blaen tŷ, rheolwr artistiaid a thaith, hyrwyddwr, cyhoeddwr, cwmni recordio, nwyddau

2 Gallu paratoi a gweithio fel aelod o dîm tuag at ddigwyddiad byw llwyddiannus

Ystyriaethau masnachol: hyfywedd y farchnad; cyllideb sydd ar gael; incwm a gwariant

Paratoi'r deunydd: dethol deunydd; ymarferion (cadw at amseru, cynllunio, nodau) terfynau amser ar gyfer perfformiadau/cyfansoddiadau

Paratoi'r lleoliad: ee dewis y lleoliad, trefnu'r artistiaid, trefnu atgyfnerthiad sain a goleuo

Gwaith tîm: cyfraniad; cefnogaeth; cyfathrebu

Prosesau trefnu: creu amserlenni; clustnodi rolau cynhyrchu; trefnu a rhedeg ymarferion a chyfarfodydd; ymarferion technegol; marchnata a hyrwyddo; rheoli amser

3 Fel unigolyn, gallu paratoi ar gyfer cyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw llwyddiannus, gan ysgwyddo cyfrifoldebau priodol drwy gydol y prosiect

Paratodau unigol: dewis repertoire (neu gyfansoddiad os yn briodol); ymarfer; mynychu cyfarfodydd ac ymarferion; paratoi a chynnal a chadw offerynnau; gweithio i gwrdd â ffiniau amser

Ysgwyddo cyfrifoldebau: gweithio i'w cryfderau; dewis rôl briodol; deall eu rôl o fewn y grŵp

4 Gwybod sut i baratoi cyllideb ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw

Incwm: ee ffioedd, cyllido, nawdd, grantiau, tocynnau

Gwariant: ee cost cludiant, llogi offer, lleoliad, costau marchnata a gweinyddu, costau cludiant gwisgoedd, llogi offer, costau stiwdio, nwyddau traul, trefnu act gefnogi, marchnata, costau perfformio

Ffactorau ariannol: Incwm a Gwariant; Elw a Cholled

5 **Gallu cyfrannu tuag at berfformiad i lefel sy'n dderbyniol yn dechnegol, yn briodol i'r cyd-destun**

Perfformiad offerynnol sy'n dderbyniol yn dechnegol: tonyddiaeth, amseru, cymhwysedd technegol, cadw pethau'n dynn, dechreuadau a diweddebau, tŷn ac eglurder

Cyfansoddiad sy'n dderbyniol yn dechnegol: dewis priodol o offeryniaeth, arddull/genre; ysgrifennu idiomatig ar gyfer offerynnau/lleisiau, o fewn arddulliau/genres dethol; ystyriaethau technolegol

Priodol i'r cyd-destun: ee cryfder sain, cywirdeb arddull, dewis o ddeunydd, gwisg, cyfathrebu â'r gynulleidfa

6 **Deall y broses gyflawn wrth baratoi a chyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw**

Adolygu'r broses: beth oedd yn llwyddiannus; beth oedd yn llai effeithiol; priodoldeb amserlenni; gwaith tîm; cyfraniad unigol; adolygiad myfyrgar o'r broses; ffyrdd i wella

Adolygu'r cynnyrch: oedd y cynnyrch yn briodol i'r gynulleidfa?; oedd y digwyddiad yn llwyddiant masnachol?; oedd y digwyddiad yn llwyddiant artistig?

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio'r gwahanol rolau sy'n gysylltiedig â threfnu a darparu digwyddiad cerddoriaeth fyw [YA]	T1 esbonio'r gwahanol rolau sy'n gysylltiedig â threfnu a darparu digwyddiad cerddoriaeth fyw	Rh1 rhoi sylwadau beirniadol ar wahanol rolau sy'n gysylltiedig â threfnu a darparu digwyddiad cerddoriaeth fyw
LI2 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth byw [MC, GT, HR, PE]	T2 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys ac yn hyderus tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth fyw	Rh2 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys ac yn hyderus gan ddehongli a defnyddio dawn artistig tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth fyw
LI3 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol yn gymwys i baratoi ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw [YA, MC, HR]	T3 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol yn gymwys ac yn hyderus i baratoi ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw	Rh3 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol yn gymwys ac yn hyderus gan ddehongli a gyda dawn artistig, i baratoi ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw
LI4 paratoi cyllideb ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw, gan nodi incwm a gwariant priodol [YA, HR]	T4 paratoi cyllideb ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw, gan roi manylion incwm a gwariant priodol	Rh4 paratoi cyllideb ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw, gan roi manylion a chyfiawnhau incwm a gwariant priodol

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a theilyngdod, fod y dysgwr yn gallu:
LI5 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys gyda chamsyniadau bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad cyffredinol [GT, HR, PE]	T5 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys ac yn hyderus	Rh5 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys ac yn hyderus gan ddehongli a gyda dawn artistig
LI6 cynhyrchu adolygiad o ddigwyddiad byw, gan ddisgrifio'r broses a'r cynnyrch terfynol [DM, YA, HR]	T6 cynhyrchu adolygiad o ddigwyddiad byw, gan ddadansoddi'r broses a'r cynnyrch terfynol	Rh6 cynhyrchu adolygiad o ddigwyddiad byw, gan ddadansoddi a gwerthuso'r broses a'r cynnyrch terfynol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 19: Cerddoriaeth a'r Gymdeithas

Cod yr Uned:	J/600/6993
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Bydd yr uned hon yn dangos i ddysgwyr sut mae cerddoriaeth yn perthnasu a rhyngweithio â chymdeithas. Bydd yn galluogi dysgwyr i gael golwg ar y berthynas ddwyffordd sy'n dangos sut yr ydyn ni'n gweithredu fel cerddorion a sut rydyn ni'n ymddwyn fel defnyddwyr.

Cyflwyniad yr uned

Caiff cerddoriaeth ei chreu gan bobl sy'n ceisio cyfathrebu rhywbeth i bobl eraill, ac yn hyn o beth mae'n weithgaredd hynod gymdeithasol: mae angen o leiaf rywun i greu'r gerddoriaeth (cyfansoddwr/awdur caneuon), rhywun i berfformio'r gerddoriaeth (perfformiwr) a defnyddiwr cerddoriaeth (cynulleidfa). Mewn rhai achosion, gall y crëwr a'r perfformiwr fod yr un person. Ffocws y dysgu yn yr uned hon yw sut mae'r elfennau hyn yn rhyngweithio gyda'r gymdeithas y maen nhw'n bodoli oddi mewn iddi. Mae cerddoriaeth yn cyflawni nifer o swyddogaethau o fewn cymdeithas: gall gyfeilio i ddefodau (ee seremonïol); bod yn gyfrwng ar gyfer mynegiant seciwlar a sanctaidd; darparu amgylchedd ar gyfer rhyngweithio cymdeithasol; a'n galluogi i fynegi ac i rannu ein meddyliau a'n teimladau am bethau sy'n bwysig i ni.

Mae gan bob un ohonom gyfran yn sut mae cerddoriaeth yn perthnasu â chymdeithas, ond ydyn ni i gyd am gael yr un pethau allan o'r berthynas honno? Sut mae'r Llywodraeth yn dehongli ein disgwyladau ac yn eu troi'n bolisiau? Sut mae'r polisiau hynny'n cael eu cefnogi a'u gweithredu? Pa gyllid sydd ar gael i gerddorion? Ydy llwyddiant economaidd yn rhoi grym i artistiaid i achosi newid? Sut mae datblygiadau mewn technoleg wedi newid y ffyrdd yr ydyn ni'n ymgysylltu â cherddoriaeth? Ydy bod â thrac sain personol cludadwy'n bygwth natur gymdeithasol a chymunedol cerddoriaeth?

Yn ganolog i'r uned hon mae'r syniad fod cerddoriaeth yn rhyngweithio'n gyson â chymdeithas, yn hytrach na bod yn ffurf statig o gelfyddyd heb unrhyw gysylltiad â'i gynnwys. Mae'r uned hon yn caniatáu i ddysgwyr fwynhau astudiaeth fanwl o ffactorau sy'n dylanwadu ar y berthynas hon ac yn dangos sut mae pob person sy'n gweithio gyda cherddoriaeth, yn cynnwys cerddorion proffesiynol, artistiaid, cynhyrchwyr, peirianwyr, cerddorion amatur a chynulleidfaoedd yn cael at gerddoriaeth a'i defnyddio i gyfoethogi'r gymdeithas gyfoes y maen nhw'n byw ynddi hi

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwyr:

- 1 Gwybod swyddogaethau cerddoriaeth o fewn cymdeithas
- 2 Gwybod sut mae technoleg yn effeithio ar greu a defnyddio cerddoriaeth o fewn cymdeithas
- 3 Gwybod sut mae gwleidyddiaeth yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth
- 4 Gwybod sut mae busnes a diwydiant yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod swyddogaethau cerddoriaeth o fewn cymdeithas

Swyddogaethau: adloniant; cyfathrebu; crefyddol; sylwebaeth gymdeithasol a gwleidyddol; cerddoriaeth ddawns; defnyddio fel traciau sain i ddelweddau symudol neu ddigwyddiadau seremonïol; celfyddyd perfformio; hunaniaeth a mynegiant o fewn diwylliant ieuencid; cwlt enwogrwydd (ee 'X Factor'); mynegiant artistig mewn mudiadau avant-garde megis Moderniaeth

2 Gwybod sut mae technoleg yn effeithio ar greu a defnyddio cerddoriaeth o fewn cymdeithas

Datblygiad technoleg: recordio ee silindr, finyl, tâp, aml-drac, analog, digidol, cyfrifiadur cartref; offerynnau ee gitarau trydan, PA ac amps, microffonau, organ Hammond, syntheseidddydd, sampleri; fformat ee casét, CD, fformatau an-ffisegol/rhithwir, rhyngwrwyd, caledwedd sy'n newid (ffonau symudol, chwaraewyr MP3)

Effaith technoleg newydd: ehangu enfawr mewn creadigedd, samplo ac ailgymysgu cerddoriaeth; recordio eich hun; meddalwedd cerddoriaeth hawdd ei defnyddio; effaith ar sefydliadau recordio a darlledu; effaith ar gerddoriaeth a cherddorion byw, fforddiadwyedd; lawrlwytho

3 Gwybod sut mae gwleidyddiaeth yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth

Llywodraeth: nodau'r llywodraeth; mentrau ee Music Manifesto, Cerddoriaeth Ieuencid; polisi (Yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon, Cyngor Celfyddydau (Cymru), Yr Adran Addysg, gwasanaethau cerdd lleol); ffynonellau cyllido (cenedlaethol, rhanbarthol a lleol); deddfwriaeth sy'n gysylltiedig â cherdd ee hawlfraint

Hanesyddol: system ddosbarth; nawdd; digwyddiadau cymdeithasol a gwleidyddol

4 Gwybod sut mae busnes a diwydiant yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth

Busnes a diwydiant: cerddoriaeth fel nwydd (buddsoddiad ac enillion, elw a cholled); grymoedd y farchnad ee tueddiadau, ffasiynau, diwylliant ieuencid; grym economaidd unigolyn (rhyddid artistig, defnydd gwleidyddol o statws person enwog); cwmni (cwmnïau mawr yn prynu cwmnïau annibynnol (indies)); cydweithfa (grym lobiŵ'r diwydiant, rheolaeth dros y farchnad); nawdd corfforaethol (dyngarwch neu strategaeth) ehangu cyhoeddi ac argraffu; unigol a phreifat: cyrff a sefydliadau elusennol; cyllido anllywodraethol; cerddorion amatur; hunan gyllido

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio, gan gyfeirio at enghreifftiau, gwahanol swyddogaethau cerddoriaeth yn y gymdeithas [YA, DM, HR]	T1 esbonio, gan gyfeirio at enghreifftiau, gwahanol swyddogaethau cerddoriaeth yn y gymdeithas	Rh1 rhoi sylwadau beirniadol, gan gyfeirio at enghreifftiau, gwahanol swyddogaethau cerddoriaeth yn y gymdeithas
LI2 disgrifio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae technoleg wedi effeithio ar greu cerddoriaeth a'r defnydd ohoni o fewn cymdeithas [YA, DM, HR]	T2 esbonio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae technoleg wedi effeithio ar greu cerddoriaeth a'r defnydd ohoni o fewn cymdeithas	Rh2 rhoi sylwadau beirniadol, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae technoleg wedi effeithio ar greu cerddoriaeth a'r defnydd ohoni o fewn cymdeithas
LI3 disgrifio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae gwleidyddiaeth wedi effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas [YA, DM, HR]	T3 esbonio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae gwleidyddiaeth wedi effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas	Rh3 rhoi sylwadau beirniadol, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae gwleidyddiaeth wedi effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas
Meini prawf asesu a graddio		

<p>I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:</p>	<p>I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:</p>	<p>Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:</p>
<p>LI4 disgrifio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae busnes a diwydiant yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas [YA, DM, HR]</p>	<p>T4 esbonio, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae busnes a diwydiant yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas</p>	<p>Rh4 rhoi sylwadau beirniadol, gan gyfeirio at enghreifftiau, sut mae busnes a diwydiant yn effeithio ar wneuthurwyr a defnyddwyr cerddoriaeth o fewn cymdeithas</p>

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

<p>Allwedd</p>	<p>YA – ymholwyr annibynnol MC – meddylwyr creadigol</p>	<p>DM – dysgwyr myfyriol GT – gweithwyr tîm</p>	<p>HR – hunanreolwyr CE – cyfranogwyr effeithiol</p>
-----------------------	--	---	--

Uned 22:

Arddulliau Sesiwn Perfformiadau Cerddoriaeth

Cod yr Uned:	L/600/6980
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Mae'r uned hon yn annog dysgwyr i gynyddu eu cyfleoedd i gael eu cyflogi fel perfformwyr drwy ddatblygu'r gallu i atgynhyrchu'r seiniau dilys a'r nodweddion perfformiad o genres ac artistiaid sy'n bwysig yn hanesyddol ac yn ddiwylliannol.

Cyflwyniad yr uned

Mae'r gallu i gyflawni rôl cerddor sesiwn mewn sefyllfaoedd recordio neu fyw'n galw ar y perfformiwr i feddu ar amrediad eang o sgiliau y gellir eu defnyddio mewn gwahanol sefyllfaoedd, yn aml gydag ychydig neu ddim ymarfer. Er mwyn gwneud hyn yn llwyddiannus rhaid i ddysgwyr yn gyntaf ddod i ddeall yr elfennau arddulliol sy'n rhan o amrywiaeth eang o genres.

Bydd disgwyl i ddysgwyr ddatblygu eu harddull neu eu llais eu hunain drwy baratoi deunydd cerddorol mewn genres o'u dewis. Cyflawnir hyn drwy ymarfer personol ac ymarfer gyda phobl eraill. Dylai eu cyfraniadau tuag at yr ymarferion hyn fod yn gywir o ran arddull ac yn ddilys yn sonig.

Dylid annog dysgwyr i ddatblygu'r sgiliau mewn perfformiad cerddorol, byrfyfyrion, darllen ar yr olwg gyntaf a jamio fydd yn caniatáu iddynt gyfrannu elfennau arddulliol priodol tuag at amrediad o gyd-destunau cerddorol gydag ychydig neu ddim amser ymarfer, i adlewyrchu profiadau nodweddiadol cerddor sesiwn.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Deall yr elfennau arddulliol ar draws amrediad eang o genres cerddorol
- 2 Gallu datblygu deunydd cerddorol sy'n gywir yn arddulliol ar gyfer genres gwrthgyferbyniol
- 3 Gallu defnyddio elfennau arddulliol cywir mewn amrediad o genres cerddorol mewn gwahanol sefyllfaoedd perfformio.

Cynnwys yr Uned

1 Deall yr elfennau arddulliol ar draws amrediad eang o genres cerddorol

Elfennau arddulliol: rhythmig; melodig; harmonig; cyweiraid; telynegol; nodau masnach sonig ee afluniad amps gitâr, effeithiau, seiniau syntheseiddydd,

Dehongliad arddulliol: brawddegau a manylion artistig; dealltwriaeth o ofynion arddulliau priodol y gerddoriaeth ee dewis o nodau, grŵf, offeryniaeth, dewis o offer cerddorol, defnydd o effeithiau; manylion trefniant; agwedd wrth berfformio

Genres: mae gan wahanol genres cerddorol sain benodol y gellir eu hadnabod ee siop barbwyr, blŵs, jazz, R&B, canu gwlad, roc, metel, reggae, ffync, miwsig yr enaid, pync

2 Gallu datblygu deunydd cerddorol sy'n gywir yn arddulliol ar gyfer genres gwrthgyferbyniol

Datblygu: mathau o ymarfer ee ymarfer grŵp, ymarfer personol, sesiynau jamio, gweithdai, dosbarthiadau meistr; technegau perfformio ee byrfyfyrion, adeiladu rhannau, harmonïau, trefniannau lleisiol, gweithio o ddalennau arwain

Cywir o ran arddull: defnydd priodol o elfennau arddulliol ee defnydd dilys o frawddegau, dewis nodau, grŵf, offeryniaeth, dewis o offer

3 Gallu defnyddio elfennau arddulliol cywir mewn amrediad o genres cerddorol mewn gwahanol sefyllfaoedd perfformio

Elfennau arddulliol: rhythmig; melodig; harmonig; cyweiraid; telynegol; nodau masnach sonig

Genres: mae gan wahanol genres cerddorol sain benodol y gellir ei hadnabod ee siop barbwyr, blŵs, jazz, canu gwlad, roc, metel, reggae, ffync, miwsig yr enaid, R & B, pync

Sefyllfaoedd perfformio: ymuno â grŵp sefydlog fel cerddor sesiwn; gwaith byw; gwaith theatr; gweithio fel cerddor stiwdio; mathau o leoliad ee llwyfan, pwll theatr, stiwdio recordio, gweithdy, arddangos cynnyrch

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 esbonio elfennau arddulliol sylfaenol amrediad eang o genres cerddorol [YA, DM, HR]	T1 egluro elfennau arddulliol sylfaenol amrediad eang o genres cerddorol	Rh1 dadansoddi elfennau arddulliol sylfaenol amrediad eang o genres cerddorol
LI2 datblygu deunydd cerddorol cywir yn arddulliol ar gyfer genres gwrthgyferbyniol [YA, MC, DM, GT, HR, PE]	T2 datblygu yn gymwys ddeunydd cerddorol cywir yn arddulliol ar gyfer genres gwrthgyferbyniol	Rh2 datblygu deunydd cerddorol cywir yn arddulliol ar gyfer genres gwrthgyferbyniol gyda hyder a dawn
LI3 defnyddio elfennau arddulliol cywir mewn amrediad o genres cerddorol mewn gwahanol sefyllfaoedd perfformio [MC, DM, GT, HR, PE]	T3 defnyddio yn gymwys elfennau arddulliol cywir mewn amrediad o genres cerddorol mewn gwahanol sefyllfaoedd perfformio	Rh3 defnyddio elfennau arddulliol cywir mewn amrediad o genres cerddorol mewn gwahanol sefyllfaoedd perfformio gyda hyder a dawn

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 23: Technegau Perfformio Cerddoriaeth

Cod yr Uned:	R/600/6978
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i ddatblygu eu technegau ar gyfer perfformio fel unawdydd ac mewn grŵp, o'r cyfnod ymarfer at y perfformiad.

Cyflwyniad yr uned

Mae cerddorion proffesiynol yn gweithio mewn amgylchedd hynod gystadleuol. Rhaid iddynt allu rhoi perfformiadau mewn amrywiaeth eang o sefyllfaoedd; yn y stiwdio, fel unawdydd, fel rhan o grŵp neu mewn lleoliad byw, yn aml dan bwysau mawr. Er mwyn gallu gweithio yn yr amgylchedd hwn mae cerddorion yn dibynnu ar sylfaen techneg gaboledig, amseru, tŵn a rheolaeth. Law yn llaw â hyn, rhaid iddyn nhw ddatblygu agwedd addasol a phroffesiynol tuag at wella eu sgiliau cerddorol a lleisiol yn barhaus.

Mae'r uned hon yn ffocysu ar ddau faes: yn gyntaf, y gallu i chwarae neu ganu gyda rhuglder, dehurwydd ac awdurdod perfformiwr profiadol, ac yn ail cyrraedd y pwynt hwnnw drwy drefn ymarfer resymegol a strwythuredig. Mae cynhyrchu tŵn, amseru a rheolaeth rythmig yn sylfaenol i'r uned hon.

Pan fydd cerddorion yn datblygu a defnyddio trefn ymarfer strwythuredig maen nhw'n 'dadansoddi' yr ardaloedd o'u chwarae neu ganu sydd angen sylw. Bydd agwedd fyfyrgar ac ymroddedig at ymarfer yn galluogi perfformwyr i wneud y gorau o'u gwelliannau.

Y ffordd orau i gyfnerthu ac atgyfnerthu sgiliau technegol yw ymarfer ac yna perfformio. Bydd amrywiaeth eang o gerddoriaeth a sefyllfaoedd yn ymarfer ac yn ymestyn technegau pob perfformiwr ac yn dangos lle mae angen ymarfer pellach. Bydd gweithio mewn sesiynau stiwdio, ymarferion grŵp, unawdydd a gigs eraill i gyd yn cyfrannu tuag at fod cerddor yn ennill awdurdod perfformiwr profiadol. Bydd dysgwyr yn cael eu hannog i ddefnyddio sgiliau technegol yn greadigol a'u defnyddio i wella mynegiant artistig.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod technegau offerynnol neu leisiol effeithiol drwy drefn ymarfer strwythuredig
- 2 Gallu defnyddio techneg offerynnol neu leisiol effeithiol mewn perfformiad fel unawdydd
- 3 Gallu defnyddio techneg offerynnol neu leisiol effeithiol mewn perfformiad grŵp.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod technegau offerynnol neu leisiol effeithiol drwy drefn ymarfer strwythuredig

Effeithiol: pwylllog; penodol; mesuradwy; cyraeddadwy; perthnasol; o fewn ffiniau amser

Techneg: datblygu amrediad o sgiliau echddygol corfforol; amseru; cyflymder a dehurwydd ymarferion technegol; cynhyrchu tŷn a sain; dynameg a mynegiant; graddfeydd, ymarferion rhythmig

Ymarfer strwythuredig: cyrchnodau cynyddol, ansoddol, realistig y gellir eu cyrraedd wedi eu cysylltu ag amserlenni wedi'u diffinio; trafod a ffurfio strategaethau ar gyfer gwella; gosod targedau, strwythurau ac adolygu cynnydd; ymarfer unigol rheolaidd; cynllunio a chymryd rhan mewn ymarferion grŵp, arwain ymarferion, derbyn cyfarwyddyd

2 Gallu defnyddio techneg offerynnol neu leisiol effeithiol mewn perfformiad fel unawdydd

Defnyddio mewn perfformiad: cydsymud corfforol hyderus; rhuglder; dehurwydd; cywirdeb (amseru, tŷn, tonyddiaeth, dynameg a tempo,) rheolaeth rhythmig

Defnyddio drwy ddehongli: wedi'i baratoi a heb ei baratoi; gyda hyder; awdurdod; cerddoroldeb; dynameg; mynegiant; brawddeg; manylion a rheolaeth dros amseru a thempo

3 Gallu defnyddio techneg offerynnol neu leisiol effeithiol mewn perfformiad grŵp

Defnyddio mewn perfformiad: cydsymud corfforol hyderus; rhuglder; dehurwydd; cywirdeb (amseru, tŷn, tonyddiaeth, dynameg a tempo,) rheolaeth rhythmig

Defnyddio drwy ddehongli: wedi'i baratoi a heb ei baratoi; gyda hyder; awdurdod; cerddoroldeb; dynameg; mynegiant; brawddeg; manylion a rheolaeth dros amseru a thempo

Defnyddio mewn grŵp: cyfathrebu gyda chwaraewyr eraill; cysylltedd cerddorol a pherfformiad 'tŷnn', cyswllt llygaid; sensitifrwydd i ddynameg synhwyrol; rheolaeth tempo a rhythmig, cynhyrchiad tŷn a rheolaeth uchder

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 nodi strategaeth effeithiol ar gyfer gwelliant technegol drwy drefn ymarfer strwythuredig [YA, DM]	T1 disgrifio strategaeth effeithiol ar gyfer gwelliant technegol drwy drefn ymarfer strwythuredig	Rh1 esbonio strategaeth effeithiol ar gyfer gwelliant technegol drwy drefn ymarfer strwythuredig
LI2 perfformio fel unawdydd yn gymwys gyda chamsyniadau technegol bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiadau cyffredinol [HR]	T2 perfformio fel unawdydd gan ddangos hyder a chymhwyster technegol	Rh2 perfformio fel unawdydd, gyda sgil technegol, hyder, cerddoroldeb ac ymdeimlad o arddull ddehongliadol
LI3 perfformio rhan unigol fel aelod o grŵp gyda chamsyniadau technegol bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiadau cyffredinol [PE, GT]	T3 perfformio rhan unigol fel aelod o grŵp gan ddangos hyder a chymhwyster technegol	Rh3 perfformio rhan unigol fel aelod o grŵp, gan arddangos sgil technegol, hyder, cerddoroldeb ac ymdeimlad o arddull ddehongliadol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 24: Prosiect Cerdd

Cod yr Uned:	K/600/6973
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Yn yr uned hon, mae gofyn i ddysgwyr gynllunio, paratoi a chyflwyno prosiect cerdd ar raddfa fawr. Bydd dysgwyr yn ysgwyddo cyfrifoldebau priodol, gan weithio'n unigol ac fel rhan o dîm. Ar ddiwedd y prosiect bydd dysgwyr yn adolygu'r broses gyfan.

Cyflwyniad yr uned

Mae hoffter o berfformio'n aml yn ffactor allweddol sy'n denu pobl at y diwydiant cerddoriaeth. Ond nid oes modd i unrhyw gig neu gyngerdd proffesiynol ddigwydd heb lawer iawn o gynllunio manwl a gwaith caled cyn y perfformiad ei hun. Mae'r uned hon yn ymwneud â'r holl rolau sy'n rhan o gyflwyno perfformiad byw llwyddiannus. Mae pob rôl yr un mor bwysig a'i gilydd, o'r rheolwr marchnata i'r rheolwr llwyfan, o'r cyfansoddwyr i'r perfformwyr. Mae'r pwyslais yn yr uned hon ar gyfranogi ymarferol ar draws nifer o feysydd, yn cynnwys, ond ar yr un pryd gan fynd y tu hwnt i ymarfer a pherfformiad.

Bydd dysgwyr yn ymgymryd â rolau a chyfrifoldebau yn unigol ac fel rhan o dîm. Ar y cychwyn bydd angen i gyfarfodydd tîm ffocysu ar ystyriaethau masnachol. Mae angen i ddigwyddiadau gael eu targedu at gynulleidfaedd penodol ac mae angen archwilio marchnadoedd potensial. Bydd angen archwilio ffactorau eraill hefyd, megis y gyllideb a'r gwariant arfaethedig, cyn i'r prosiect gael ei roi ar waith, a dylai tiwtoriaid ofalu i gynnal y ffocws hwn. Os na fydd perfformiadau'n llwyddiannus yn fasnachol, mae'n bosib y bydd artistiaid yn ei chael hi'n anodd derbyn cefnogaeth barhaus gan eu noddwyr a'u hyrwyddwyr.

Wedi iddyn nhw gyflawni rolau a chyfrifoldebau priodol i'w dewis brosiect, bydd angen i ddysgwyr gadw cofnodion fel tystiolaeth o'u cyfraniad. Gallai'r cofnodion gynnwys nodiadau, ffurflenni, drafftiau, cofnodion cyfarfodydd a diagramau, er enghraifft, fydd yn cael eu casglu mewn portffolio prosiect. Bydd y tiwtor hefyd yn casglu tystiolaeth berthnasol i ategu'r portffolio, er enghraifft, cofnodion ffilm o gyfarfodydd, adroddiadau arsylwi, ffotograffau, cyfweiliadau ac ati. Mae'r pwyslais ar waith ymarferol yn hytrach na gwaith ysgrifenedig.

Y perfformiad ei hun fydd yn ganolog i'r prosiect. Caiff dysgwyr eu hasesu ar eu rôl berfformio neu greadigol yn ogystal ag ar eu rôl gefnogi/dechnegol. I ddysgwyr sydd â chyfansoddi yn brif ffocws, gellir perfformio cyfansoddiadau fel rhan o'r digwyddiad byw.

Y cam olaf yw adolygu'r perfformiad yn ogystal â'r broses gyfan, o'r cyfarfod cyntaf un hyd at y gwagio a'r dad-friffio.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gallu paratoi a gweithio fel aelod o dîm tuag at ddigwyddiad byw llwyddiannus
- 2 Fel unigolyn, gallu paratoi ar gyfer cyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw llwyddiannus, gan ysgwyddo cyfrifoldebau priodol drwy gydol y prosiect
- 3 Gallu cyfrannu tuag at berfformiad i lefel sy'n dderbyniol yn dechnegol, yn briodol i'r cyd-destun
- 4 Deall y broses gyflawn wrth baratoi a chyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw.

Cynnwys yr Uned

1 Gallu paratoi a gweithio fel aelod o dîm tuag at ddigwyddiad byw llwyddiannus

Ystyriaethau masnachol: hyfywedd y farchnad; cyllideb sydd ar gael; Incwm a Gwariant

Paratoi'r deunydd: dethol deunydd; ymarferion (cadw at amser, , cynllunio, nodau) terfynau amser ar gyfer perfformiadau/cyfansoddiadau

Paratoi'r lleoliad: ee dewis y lleoliad, trefnu'r artistiaid, a goleuo,

Gwaith tîm: cyfraniad; cefnogaeth; cyfathrebu

Prosesau trefnu: creu amserlenni; clustnodi rolau cynhyrchu; trefnu a rhedeg ymarferion a chyfarfodydd; ymarferion technegol; marchnata a hyrwyddo; rheoli amser

2 Fel unigolyn, gallu paratoi ar gyfer cyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw llwyddiannus, gan ysgwyddo cyfrifoldebau priodol drwy gydol y prosiect

Paratoadau unigol: dewis repertoire (neu gyfansoddiad os yn briodol); ymarfer; mynychu cyfarfodydd ac ymarferion; paratoi a chynnal a chadw offerynnau; gweithio i gwrdd â ffiniau amser

Ysgwyddo cyfrifoldebau: gweithio i'w cryfderau; dewis rôl briodol; deall eu rôl o fewn y grŵp

3 Gallu cyfrannu tuag at berfformiad i lefel sy'n dderbyniol yn dechnegol, yn briodol i'r cyd-destun

Perfformiad offerynnol sy'n dderbyniol yn dechnegol: tonyddiaeth; amseru; cymhwysedd technegol; perfformiad tŷnn; dechreuadau a diweddebau; tôn ac eglurder

Cyfansoddiad sy'n dderbyniol yn dechnegol: dewis priodol o offeryniaeth, arddull/genre; ysgrifennu idiomatig ar gyfer offerynnau/lleisiau, o fewn arddulliau/genres dethol; ystyriaethau technolegol

Priodol i'r cyd-destun: ee uchder, cywirdeb arddull, dewis o ddeunydd, gwisg, cyfathrebu â'r gynulleidfa

4 Deall y broses gyflawn wrth baratoi a chyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw

Gwerthuso'r broses: beth oedd yn llwyddiannus; beth oedd yn llai effeithiol; priodorbeth amserlenni; gwaith tîm; cyfraniad unigol; adolygiad myfyrgar o'r broses; ffyrdd i wella

Gwerthuso'r cynnyrch: oedd y cynnyrch yn briodol i'r gynulleidfa?; oedd y digwyddiad yn llwyddiant masnachol?; oedd y digwyddiad yn llwyddiant artistig?

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth fyw [MC, GT, HR, PE]	T1 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys ac yn gadarnhaol tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth fyw	Rh1 fel rhan o dîm, cyfrannu'n gymwys ac yn hyderus gan ddehongli a defnyddio dawn artistig tuag at gynllunio a pharatoi digwyddiad cerddoriaeth fyw
LI2 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol, gyda digon o fewnbwn i gefnogi cyflwyno digwyddiad cerddoriaeth fyw [YA, MC, HR]	T2 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol yn gymwys i baratoi ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw	Rh2 fel unigolyn, cyflawni dyletswyddau priodol yn gymwys i baratoi ar gyfer digwyddiad cerddoriaeth fyw
LI3 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys gyda chamsyniadau bach nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad cyffredinol [GT, HR, PE]	T3 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys ac yn hyderus	Rh3 fel perfformiwr, neu drwy rôl creadigol arall, cyfrannu tuag at ddigwyddiad byw yn gymwys ac yn hyderus gan ddehongli gyda dawn artistig
LI4 gwerthuso'r ddigwyddiad byw, gan ddisgrifio'r broses a'r cynnyrch terfynol [DM, YA, HR]	T4 gwerthuso'r ddigwyddiad byw, gan ddadansoddi'r broses a'r cynnyrch terfynol	Rh4 gwerthuso'r ddigwyddiad byw, gan ddadansoddi a gwerthuso'r broses a'r cynnyrch terfynol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirio, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n berthnasol yn y meini prawf llwyddo. Mae'n nodi cyfleoedd i ddysgwyr ddangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 25: Technegau Cynhyrchu Cerddoriaeth

Cod yr Uned:	M/600/6972
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw datblygu ymwybyddiaeth dysgwyr o'r offer a'r technegau a ddefnyddir mewn stiwdios recordio i'r fath raddau nes eu bod yn gallu cynhyrchu recordiad cyflawn mewn stiwdio.

Cyflwyniad yr uned

Er gwaethaf datblygiadau mewn meddalwedd gyfrifiadurol, mae'r elfennau sydd eu hangen i gynhyrchu recordiad stiwdio yn parhau'n gymharol ddigyfnewid. Mae amrediad eang o offer ar gael, felly mae dewis pa offer i'w ddefnyddio yn dibynnu ar allu paru manyleb yr offer gyda nodweddion sonig y ffynhonnell sain sydd am gael ei chipio.

Bydd gofyn i ddysgwyr arddangos pob agwedd o'r broses recordio. Dim ond un rhan o'r broses hon yw gosod yr offer a ddewisir i gyd-fynd â'r sefyllfa gerddorol. Mae'n hanfodol bod dysgwyr yn deall pwysigrwydd gosod offer yn briodol, gydag ymwybyddiaeth o'r materion iechyd a diogelwch sydd ynghlwm.

Mae cipio perfformiadau fel recordiadau amldrac yn cynnwys cymysgedd o sgiliau, nid rhai technegol yn unig, ond rhai cerddorol a threfniadol hefyd.

Fel clo i'r uned bydd gofyn i ddysgwyr hefyd gymysgu eu recordiadau i fformat sy'n addas ar gyfer dosbarthu i gynulleidfa annhechnegol.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Deall manylebau gwneuthurwyr ar gyfer amrediad o offer recordio sain
- 2 Gallu gosod yr offer sydd ei angen ar gyfer sesiwn recordio
- 3 Gallu cipio ffynonellau sain, gan ddefnyddio technegau recordio amldrac
- 4 Gallu cymysgu recordiadau amldrac.

Cynnwys yr Uned

1 Deall manylebau gwneuthurwyr ar gyfer amrediad o offer recordio sain

Microffonau: patrwm polar; ymateb amledd; sensitifrwydd; math ee dynamig, cywasgydd, rhuban, ffin

Desgiau sain: llwybro; sianeli; bysiau; ategion; grwpiau; mewnbynnau; allbynnau; cyfleusterau ee EQ, monitro

Dyfeisiau recordio: traciau; mewnbynnau; allbynnau; fformat ee arunig, gorsaf waith sain ddigidol cyfrifiadurol, rhyngwyneb sain; manyleb ee protocol, dyfnder didiau, cyfradd samplau, ffigurau sŵn

Monitro: ee maes agos, maes canol, ystod lawn, ymateb amledd, ddwy ffordd, tair ffordd, goddefol, gweithredol, cyfradd pŵer

2 Gallu gosod yr offer sydd ei angen ar gyfer sesiwn recordio

Technegau microffon: ee meicio sbot, meicio agos, meicio amgylchol, pâr cytbell, pâr cyd-drawol, canol ac ochrau, DI

Llwybro: ee baeau plygiau, gosodiadau caffael mewnbwn, strwythur caffael, bysiau a grwpiau, gosodiadau dyfeisiau recordio, lefel recordio, cyswllt, system gyswllt, monitorau llwyfan, rheolaeth ddynamig

3 Gallu cipio ffynonellau sain, gan ddefnyddio technegau recordio amldrac

Ffynonellau sain: ee cit drymiau, gitâr, bas, piano, chwythbrennau ac offerynnau pres, offerynnau cerddorfaol, un llais a nifer o leisiau

Materion technegol: ee cyswllt, monitorau llwyfan, trac clic, rheoli recordio, storio/archifo data, gosod traciau, tros-seinio

Materion trefniadaethol: ee tiwnio offerynnau, gweithio gyda cherddorion, cyfathrebu, trefniadaeth, prydlondeb, cadw cofnodion, gwaith paratoi, clirio

4 Gallu cymysgu recordiadau amldrac

Lefel sain: ee cydbwysu lefelau, pylu allan, awtomatiaeth, cyben (*headroom*), lefel allbwn

Tremio/cydbwysedd: ee defnyddio'r maes stereo, materion gwedd, triniaeth idiomatig

Rheolaeth ddynamig: ee gatiau sain, cywasgyddion, cadwynau ochr, cyfyngwyr, ehangwyr, amrediad dynamig

Hafalu (EQ): EQ creadigol; EQ adferol

Effeithiau: cysylltiad ee mewnosodion, danfonion; math ee effeithiau parth amser, proseswyr dynamig; effeithiau penodol ee datseinio, oedi, corws, fflans; effeithiau aflunio ee efelychiad amp gitâr, trosyriant, malwr didiau (bitcrushe)r; rheolaeth amgylchynol

Golygu: ee compio, golygu pen a chynffon, trimio, normaleiddio, pyliadau (*fades*)

Bownsio i lawr: ee mathau o ffeil, amser real, all-lein, pwyntiau dechrau a gorffen

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 esbonio manylebau gwneuthurwyr ar gyfer amrediad o offer recordio sain [YA, HR]	T1 egluro manylebau gwneuthurwyr ar gyfer amrediad o offer recordio sain	Rh1 dadansoddi manylebau gwneuthurwyr ar gyfer amrediad o offer recordio sain
LI2 gosod yr offer sydd ei angen ar gyfer sesiwn recordio yn gymwys gyda chefnogaeth cyfyngedig gan diwtor [YA, MC, DM, HR, PE, GT]	T2 gosod yr offer sydd ei angen ar gyfer sesiwn recordio yn hyderus ac yn gwbl annibynnol	Rh2 gosod yr offer sydd ei angen ar gyfer sesiwn recordio gan arddangos meistrolaeth o'r prosesau sydd ynghlwm
LI3 cipio ffynonellau sain gan ddefnyddio technegau recordio amldrac [YA, MC, DM, HR, PE, GT]	T3 cipio ffynonellau sain gan ddefnyddio technegau recordio amldrac yn gymwys	Rh3 cipio ffynonellau sain gan ddefnyddio technegau recordio amldrac gyda hyder a dawn
LI4 cymysgu recordiadau amldrac [YA, MC, DM, HR]	T4 cymysgu recordiadau amldrac yn gymwys	Rh4 cymysgu recordiadau amldrac gyda hyder a dawn

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 27: Eلفennau cerddoriaeth a harmoni

Cod yr Uned:	F/600/6961
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i ddablygu sgiliau a gwybodaeth o elfennau cerddoriaeth er mwyn hwyluso'r defnydd ymarferol o egwyddorion theori hanfodol.

Cyflwyniad yr uned

Bwriad yr uned hon yw galluogi'r dysgwyr i gael gwybodaeth theoretig y gallan nhw ei defnyddio mewn sefyllfaoedd ymarferol megis ymarferion a pherfformiadau. Yn ogystal, mae'r uned yn rhoi'r iaith sydd ei hangen ar y dysgwyr i gopïo, trawsgrifio, cyfansoddi a threfnu cerddoriaeth. Mae nifer o adegau ym mywyd cerddor sy'n gweithio pan fydd angen gwybodaeth am theori, er enghraifft copïo cerddoriaeth ar gyfer perfformwyr ychwanegol, trawsgrifio cerddoriaeth i weddu i ystod gwahanol offerynnau neu gerddorion, egluro trefniadau ysgrifenedig drwy ddefnyddio dynameg a marciau mynegiant. Ar ôl cwblhau'r uned hon, bydd y dysgwyr wedi caffael geirfa gerddorol ac yn deall rhai o'r sgiliau sylfaenol i'w galluogi i ddefnyddio theori yn yr amgylchedd gweithio. Bydd disgwyl i'r rhai sy'n cyrraedd y graddau uchaf fod yn gallu defnyddio'r wybodaeth hon yn greadigol mewn sefyllfaoedd proffesiynol lle nad oes llawer o amser.

Mae'r uned hon wedi'i bwriadu ar gyfer pob cerddor a gall gwmpasu pob arddull gerddorol. Efallai y bydd dysgwyr yn dymuno defnyddio pecynnau meddalwedd cyfrifiadurol i nodiannu cerddoriaeth, ee Sibelius, ac anogir hyn lle y bo'n briodol. Fodd bynnag, rhaid i'r dysgwyr ddatblygu'r wybodaeth sylfaenol er mwyn defnyddio egwyddorion theori mewn sefyllfaoedd ymarferol, heb help technoleg.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gallu nodiannu traw, rhythm a harmoni gan ddefnyddio hen nodiant
- 2 Gallu nodiannu cerddoriaeth, gan ddangos dynameg, tempo a mynegiant
- 3 Gallu harmoneiddio alawon gan ddefnyddio cordiau
- 4 Gallu trawsodi alaw a harmoni i gyweiriau perthynol.

Cynnwys yr Uned

1 **Gallu nodiannu traw, rhythm a harmoni gan ddefnyddio hen nodiant**

Cywair: cleffiau (trebl, bas, ac alto (cleff fiola)); enwau'r nodau; hapnodau; cyfyngau (syml a chyfansawdd); graddfeydd (mwyaf, lleiaf harmonig a lleiaf melodig); arwyddion cywair (POB UN mwyaf a lleiaf)

Rhythm: barrau, llinellau bar, llinellau bar dwbl; gwerth pob nodyn gwahanol (yn cynnwys nodau dot), gwerth pob saib (yn cynnwys seibiau dot); arwyddion amser, amser syml, amser cyfansawdd; grwpio nodau a seibiau cywir

Harmoni: triadau; cordiau sylfaen; cordiau eilaidd; safle gwreiddiol, gwrthdroadau cyntaf, ail wrthdroeon, cordiau 7fed (mwyaf a lleiaf), cordiau 7fed eilaidd

2 **Gallu nodiannu cerddoriaeth, gan ddangos dynameg, tempo a mynegiant**

Dynameg: newidiadau mewn uchder; crescendo; diminuendo; defnydd o destun, defnydd o arwyddion a symbolau

Tempo: curiadau y funud (bpm); termau Eidalaid a Chymraeg/Saesneg; newidiadau tempo

Mynegiant: staccato; legato; llithriadau; acenion; marciau cymalau, technegau offerynnol ee tynnu bwa, gwasgiadau dwbl, plygu, glissando, triliau, marciau pedal, ac ati

3 **Gallu harmoneiddio alawon gan ddefnyddio cordiau**

Harmoneiddio alawon gan ddefnyddio cordiau: ychwanegu cordiau at alawon; harmoneiddio nodau alawon unigol - yr ystod o gordiau sydd ar gael i bob nodyn yn y raddfa; cordiau bloc

4 **Gallu trawsodi alaw a harmoni i gyweiriau perthynol**

Trawsnodi: ee i mewn ac allan o bob cyweirnod ar gyfer offerynnau F, Bb ac Eb

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf ar gyfer gradd pasio'n disgrifio'r lefel cyrhaeddiad sydd ei hangen i basio'r uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 defnyddio hen nodiant i ysgrifennu traw, rhythm a harmoni gydag ychydig iawn o wallau	T1 defnyddio hen nodiant i ysgrifennu traw, rhythm a harmoni, yn gywir	Rh1 defnyddio hen nodiant i ysgrifennu traw, rhythm a harmoni'n gywir ac mewn cyd-destunau priodol
LI2 nodiannu cerddoriaeth gan ddefnyddio marciau dynameg, tempo a mynegiant	T2 nodiannu cerddoriaeth gan ddangos gwahanol ddulliau o ddefnyddio marciau dynameg, tempo a mynegiant	Rh2 nodiannu cerddoriaeth gan ddefnyddio gwahanol ddulliau o ddefnyddio marciau dynameg, tempo a mynegiant yn gywir ac mewn cyd-destunau priodol
LI3 defnyddio cordiau cynradd ac eilaidd priodol wrth harmoneiddio alawon	T3 defnyddio cordiau cynradd, eilaidd a 7fed priodol wrth harmoneiddio alawon	Rh3 defnyddio cordiau cynradd, eilaidd a 7fed priodol wrth harmoneiddio alawon, gan arddangos peth creadigedd
LI4 trawsgyweirio melodïau a dilyniannau harmonig i gyweiriau mwyaf a lleiaf, heb lawer o wallau, gan ddefnyddio hen nodiant	T4 trawsgyweirio melodïau a dilyniannau harmonig i gyweiriau mwyaf a lleiaf, yn gywir, gan ddefnyddio hen nodiant	Rh4 trawsgyweirio melodïau a dilyniannau harmonig cymhleth i gyweiriau mwyaf a lleiaf, yn gywir, gan ddefnyddio hen nodiant

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnodu, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 29: Technegau Sain Byw

Cod yr Uned:	A/600/6960
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw datblygu'r sgiliau defnyddio offer atgyfnerthu sain byw. Bydd dysgwyr yn dod yn gyfarwydd â'r offer sain a ddefnyddir mewn lleoliad cerddoriaeth a byddan nhw'n gosod system sain, yn defnyddio offer allanol ac yn gosod cymysgeddau monitor.

Cyflwyniad yr uned

Mae systemau sain byw neu 'atgyfnerthu sain' yn defnyddio llawer o'r sgiliau a ddefnyddir yn y stiwdio recordio, ond gyda gwahaniaethau arwyddocaol. Nid yw arfer derbynol yn y stiwdio bob amser yn trosglwyddo'n effeithiol i'r amgylchedd sain byw lle nad oes modd dibynnu ar nodweddion acwstig na'u rheoli yn yr un modd ag y gellir gwneud mewn stiwdio recordio. Mae llwyddiant perfformiad yn dibynnu ar allu peiriannydd sain byw i ddefnyddio'r offer sain mewn amser real i greu cymysgiad ymarferol ar gyfer y perfformwyr ac yn y blaen ar gyfer y gynulleidfa.

Drwy gydol yr uned hon bydd dysgwyr yn datblygu gwybodaeth o system sain fyw o'r microffonau a ddefnyddiant i'r ddesg sain, yr offer allanol, y system monitro a'r brif system uchelseinyddion. Tra bod profiad o waith peiriannydd sain ar gyfer digwyddiadau 'byw' o flaen cynulleidfa yn bwysig, cydnabyddir nad oes cyfleoedd digonol ar gael bob amser i ddysgwyr o fewn cwrpas yr uned hon. Gan gadw hyn mewn cof, mae elfennau ymarferol yr uned hon yn ffocysu ar dasgau penodol megis gosod, cysylltu, lleoli a diogelwch offer, sefydlu lefel waith yn y system fonitro a chysylltu a defnyddio prosesyddion effeithiau a phrosesyddion dynamig. Gall dysgwyr weithio mewn timoedd bach ac yn unigol i ddatblygu eu sgiliau a gellir rheoli asesu o fewn amgylchedd ystafell ddosbarth gan ddefnyddio system sain addas. Dylid darparu tystiolaeth lawn ar gyfer sesiynau ymarfer ac asesadau, yn cynnwys unrhyw gyfleoedd digwyddiadau cerddoriaeth fyw, a dylid annog dysgwyr i adolygu llwyddiant rolau personol a'u datblygiad o sgiliau. Rhaid cadw at weithdrefnau iechyd a diogelwch ar bob cam.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod y gofynion am offer atgyfnerthu sain ar gyfer lleoliad cerddoriaeth
- 2 Gallu gosod system sain gan dalu sylw dyledus i weithdrefnau iechyd a diogelwch
- 3 Gallu gosod offer allanol ar gyfer atgyfnerthu sain fyw
- 4 Gallu sefydlu cymysgiad llwyfan ar gyfer perfformiwr.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod y gofynion am offer atgyfnerthu sain ar gyfer lleoliad cerddoriaeth

Offer system sain fyw: microffonau ee penodol i offerynnau, offer llaw, penset, lapel, microffonau radio; blychau DI; standiau microffon; ceblau; desg sain blaen tŷ; mwyhawyr pŵer; systemau uchelseinydd ee amrediad llawn, eg deu-amp, tri-amp, is-fas, actif, goddefol, systemau brigau, tyrau oedi; systemau monitor ee lletem, ochr-lenwi, yn y glust, wedi'i bweru; offer allanol ee cywasgydd, cyfyngydd, adwy, hafalydd graffig, prosesydd effeithiau, dadansoddydd sbectrwm

2 Gallu gosod system sain gan dalu sylw dyledus i weithdrefnau iechyd a diogelwch

Offer system sain: desg sain; cebl amlgraidd; mwyhawyr pŵer; uchelseinyddion; system fonitor; microffon(au); ceblau; chwaraewr cerddoriaeth ee CD, MD, chwaraewr MP3, cyfrifiadur

Gosod system sain: lleoliad offer; cysylltiadau offer; gwirio sain y prif system; gwirio sain y system fonitor; defnyddio desg sain; dewis o ficroffon

Gweithdrefnau iechyd a diogelwch: lefelau sain diogel; rheoli adborth; codi; cario; dosbarthu ynni trydanol; sylweddau peryglus; hylifau; diogelwch y dorf; diogelwch llwyfan ee ceblau, lleoli offer, allanfeydd, gwarchod y clyw

3 Gallu gosod offer allanol ar gyfer atgyfnerthu sain byw

Offer allanol: rheolaeth ddynamig ee cywasgydd, adwy, cyfyngydd; prosesydd effeithiau ee datseinio, oedi; ceblau; gosod cebl(au) 'gwifrau Y'

Gosodiadau a chysylltiadau desgiau sain: caffael; EQ; danfoniadau atodol; dewis y math o atodyn ee cyn, wedi; dychweliadau effeithiau ee dychweliadau atodol, sianeli stereo; Pan, pylwr sianeli, is-grwpio; mewnosodion ee sianel is-grwpiau, prif

4 Gallu sefydlu cymysgiad llwyfan ar gyfer perfformiwr

System fonitor: danfoniad atodion cyn pylu (*pre-fader auxiliary send*); hafalydd graffig; chwyddseinydd pŵer; uchelseinydd; mathau o fonitor ee lletem, ochr-lenwi, wedi'i bŵeru, yn y glust; microffon; chwaraewr cerddoriaeth ee CD, MD, chwaraewr MP3, cyfrifiadur; gosod cebl(au) 'gwifrau Y'

Cymysgiad monitor: ansawdd sain; lefel sain; rheolaeth ddynamig; rheoli adborth; cydbwysedd rhwng ffynonellau sain ee llais, ailchwarae cerddoriaeth, offerynnau; effeithiau yn y cymysgiad monitor lle'n briodol

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio'r gofynion am offer atgyfnerthu sain ar gyfer lleoliad cerddoriaeth [YA]	T1 esbonio sut mae elfennau penodol offer atgyfnerthu sain yn cael eu defnyddio mewn lleoliad cerddoriaeth	Rh1 asesu'r angen am offer atgyfnerthu sain penodol mewn lleoliad cerddoriaeth
LI2 gosod y system sain, gyda chymorth, gan ddangos sylw dyledus i weithdrefnau iechyd a diogelwch [CE]	T2 gosod y system sain, gyda chymorth achlysurol yn unig, gan ddangos sylw dyledus i weithdrefnau iechyd a diogelwch	Rh2 gosod y system sain yn annibynnol gan ddangos sylw dyledus i weithdrefnau iechyd a diogelwch i gwrdd â disgwyliadau sydd bron yn broffesiynol
LI3 gosod offer allanol gyda chymorth [CE]	T3 gosod offer allanol gyda chymorth achlysurol yn unig	Rh3 gosod offer allanol yn annibynnol i gwrdd â disgwyliadau sydd bron yn broffesiynol
LI4 gosod cymysgiad llwyfan i berfformiwr, gyda chymorth [CE]	T4 gosod cymysgiad llwyfan i berfformiwr, gyda chymorth achlysurol yn unig	Rh4 gosod cymysgiad llwyfan i berfformiwr yn annibynnol i gwrdd â disgwyliadau sydd bron yn broffesiynol

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 30: Cerddoriaeth Bop ar Waith

Cod yr Uned:	A/600/6957
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Mae'r uned hon wedi'i dylunio i alluogi dysgwyr i ehangu eu gwybodaeth am gerddoriaeth bop a hynny wedi'i wreiddio yn y profiad ymarferol o ymarfer a pherfformio gweithiau perthnasol.

Cyflwyniad yr uned

Defnyddir y term 'cerddoriaeth bop' yma i gyfeirio at y gerddoriaeth, caneuon yn bennaf, sydd wedi ffurfio asgwrn cefn y diwydiant recordio cerddoriaeth o 1950 hyd y dydd heddiw. Mae'n cynnwys y ffurfiau amryfal ac amrywiol sef y blŵs, roc a rol, canu gwlad, canu enaid, rap, dawns, trefol ac arddulliau cerddoriaeth y don newydd. Mae'n cynnwys y fformatau cyffredin sydd wedi eu recordio a'u darlledu, yn ogystal â gigs a chyngherddau byw. Nid yw'n cynnwys cerddoriaeth glasurol, cerddoriaeth byd/gwerin na cherddoriaeth fodern, er ei bod wedi dylanwadu ar y ffurfiau hyn ac wedi cael ei dylanwadu ganddynt.

Mae cerddoriaeth bop yn ffurf bwysig a mynegiannol ar gelf o fewn diwylliant cyfoes. Mae wedi'i gwreiddio yn ymddygiadau cymdeithas gyfoes. Mae'n darparu trac sain i'r byd modern, yn adlewyrchu ac yn rhoi sylwadau ar y cyflwr dynol parhaus.

Bydd yr uned hon yn rhoi sylfaen gadarn mewn cerddoriaeth bop i ddysgwyr sy'n ystyried gyrfa mewn cerddoriaeth. Bydd yr uned hon yn galluogi dysgwyr i ymgysylltu â'r proffesiwn o safle o wybodaeth a phrofiad a bydd yn gwella eu cyflogadwyedd. Bydd yr uned hefyd o ddiddordeb i ddysgwyr sy'n ceisio ehangu eu gwybodaeth a'u profiad o gerddoriaeth bop ac i ddeall a gwerthfawrogi'r gerddoriaeth bop y maen nhw'n ei chlywed o'u cwrpas ym mhobman.

Bydd yr uned hon yn rhoi profiad ymarferol o ymarfer a pherfformio gweithiau perthnasol a gwreiddiol. O ganlyniad, bydd dysgwyr yn gyfarwydd â nodweddion allweddol a chreawdwyr arddulliau cerddoriaeth bop.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod am wahanol genres o gerddoriaeth bop
- 2 Gwybod sut y datblygodd cerddoriaeth bop
- 3 Gallu perfformio cerddoriaeth bop wreiddiol
- 4 Gallu perfformio cerddoriaeth bop fel rhan o ensemble.

Cynnwys yr uned

1 Gwybod am wahanol genres o gerddoriaeth bop

genres 1950au–60au: ee blŵs, cerddoriaeth ddawns, baledi poblogaidd, baledwyr, caneuon nofolti, R&B, roc, sgiffi, rocabili, roc a rôl

genres 1960au–1970au: ee Merseybeat, Motown, sain California, miwsig yr enaid, roc gwerin, canu gwlad, roc prog, psychedelia, reggae

genres 1970au–1990au: electronica, glam rock, metel trwm, roc meddal, baled pop, grym merched, bandiau bechgyn/merched, Britpop northern soul, grynj, pync, hip hop, garej

genres 2000au: ee trefol, bandiau pop/roc, artistiaid indi ar y rhyngryd

2 Gwybod sut y datblygodd cerddoriaeth bop

Elfennau cerddorol: strwythur caneuon, harmoni, gwedd, soniaredd

Fformat: ee senglau ochr A/ochr B, LPs, caneuon roc estynedig, albymau cyffyrddell (*concept*), roc offerynnol, fideo cerddoriaeth

Technolegol/cynhyrchiad: ee fformatau mono/stereo, mur o sain, (Phil Spector), albymau stiwdio, sain 'garej' (Buddy Holly, White Stripes), gwerthoedd cynhyrchu uchel (Quincy Jones, Brian Eno), crafu, samplu

3 Gallu perfformio cerddoriaeth bop wreiddiol

Arddulliau: unrhyw rai o'r 1950au–60au, 1960au–1970au, 1970au–1990au, 2000au; detholiad o repertoire yn briodol i'w gallu; cywirdeb arddull

4 Gallu perfformio cerddoriaeth bop fel rhan o ensemble

Arddulliau: detholiad o repertoire yn briodol i'w gallu; cywirdeb arddull

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio arddulliau o ganu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau [YA, DM]	T1 esbonio arddulliau o ganu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau	Rh1 rhoi sylwadau beirniadol ar arddulliau o ganu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau
LI2 disgrifio sut y datblygodd canu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau [YA, DM]	T2 esbonio sut y datblygodd canu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau	Rh2 rhoi sylwadau beirniadol ar sut y datblygodd canu pop, gan gyfeirio at enghreifftiau
LI3 perfformio cerddoriaeth bop wreiddiol gyda chamsyniadau nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad cyfan [YA, HR]	T3 perfformio cerddoriaeth bob wreiddiol yn gymwys ac yn gywir	Rh3 perfformio cerddoriaeth bob wreiddiol gyda dawn a dehongliad artistig
LI4 perfformio amrywiaeth o ddarnau fel rhan o ensemble gyda chamsyniadau nad ydynt yn tynnu oddi ar y perfformiad cyfan [GT, CE]	T4 perfformio amrywiaeth o ddarnau fel rhan o ensemble yn gymwys ac yn gywir	Rh4 perfformio amrywiaeth o ddarnau fel rhan o ensemble gyda dawn a dehongliad artistig

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 31: Cynllunio a Darparu Cynnyrch Cerddorol

Cod yr Uned:	Y/600/6951
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	20
Oriau dysgu dan arweiniad:	120

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw galluogi dysgwyr i gael profiad o'r broses o gynllunio a darparu cynnyrch - recordiad CD mae'n debyg, o fewn canllawiau sy'n nodweddiadol o'r diwydiant cerdd.

Cyflwyniad yr uned

Mae llawer o rolau o fewn y diwydiant cerddoriaeth sy'n cyfrannu tuag at greu a darparu cynnyrch cerddorol masnachol yn effeithiol. Ynghyd â'r artist, y rolau allweddol yw'r peiriannydd recordio a'r cynhyrchydd. Yn aml mae gofyn i gynhyrchwyr gadw cofnodion ariannol, a chyfathrebu'n effeithiol nid yn unig gydag aelodau eraill y tîm ond hefyd gydag eraill mewn ardaloedd cysylltiedig o'r diwydiant cyfan.

Bydd yr uned hon yn annog dysgwyr i ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y stiwdio fel rhan o dîm, gyda'r nod o greu cynnyrch sy'n bodloni tueddiadau technegol a chreadigol cyfredol tra'n defnyddio'r dechnoleg gyfredol orau. Bydd pob tîm yn cynllunio ac yn creu CD sain gyda nifer o draciau. Gellir tarddu deunydd o unrhyw arddull o berfformio, yn cynnwys cerddorion byw, dilyniannau MIDI, deunydd seiliedig ar samplo a thechnegau DJ. Gall y deunydd a ddefnyddir fod yn gyfansoddiadau gwreiddiol wedi eu hysgrifennu gan aelodau o'r tîm neu wedi eu cael o fannau eraill, neu gall fod yn 'fersiynau amgen' (*cover*) o unrhyw ffynhonnell. Rhaid dilyn trefnau hawlfraint cywir wrth weithio gyda deunydd sy'n bodoli eisoes. Os yw'r deunydd yn wreiddiol, bydd pob awdur yn cael ei glodrestru a chaiff y gwaith ei warchod yn effeithiol.

Bydd pob aelod o'r tîm yn 'gynhyrchydd' ar gyfer amrediad o ddeunydd gwrthgyferbyniol ac yn cymryd rhan yng ngweddill y traciau. Mae ffocws yr uned ar waith tîm, lle bydd gan bob aelod o'r tîm rolau wedi eu diffinio'n glir yn y stiwdio tra'n creu cyfres o recordiadau. Bydd pob dysgwyr yn perfformio amrywiaeth o rolau a bydd disgwyl iddyn nhw arddangos eu sgiliau yn y meysydd hyn yn effeithiol a'u cofnodi. Rhaid i bob dysgwyr hefyd fod yn beiriannydd i gynhyrchwyr eraill yn y tîm, ond gallan nhw berfformio'r dyletswyddau hyn tra'n 'cynhyrchu' os yn briodol i arddull y gerddoriaeth.

Ar ôl cwblhau'r uned hon bydd pob dysgwr wedi cymryd rhan yn y gwaith o gynhyrchu prif gopi o recordiad CD sain wedi ei orffen yn llwyr, wedi cynhyrchu cofnodion ariannol ac wedi cynnal adolygiad effeithiol o'r broses gyfan.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod sut i gynllunio a gosod sesiynau recordio sy'n cwmpasu amrywiaeth o dechnegau
- 2 Gallu ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y gwaith o recordio a chynhyrchu deunydd amldrac gwrthgyferbyniol
- 3 Gallu cwblhau'n effeithiol gymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac
- 4 Gallu golygu a chreu meistr o'r deunydd
- 5 Gallu cynhyrchu cofnodion ariannol
- 6 Gwybod y rolau a'r perthnasoedd cysylltiedig ar draws y diwydiant
- 7 Gwybod sut i adolygu'r broses ar y diwedd.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod sut i gynllunio a gosod sesiynau recordio sy'n cwmpasu amrywiaeth o dechnegau

Cynllunio sesiynau recordio: dyddiadur cynllunio sesiynau gyda diagramau o osodiadau microffon; dewis o ficroffonau; Lleoli offer a gosodiadau blwch DI/offerynnau/drymiau; sgriniau; nodiadau EQ; system gyswllt a monitorau llwyfan; rheoli dynameg: cywasgiad, cyfyngol, adwyon sain

Technegau: dewis mewnbwn uniongyrchol yn erbyn microffonau ee ar gyfer allweddellau ac offerynnau bas yn benodol, ond offerynnau eraill lle mae hynny'n briodol; dewis o dechneg microffon ee technegau microffon agos neu amgylchol gan ddibynnu ar genre'r gerddoriaeth

2 Gallu ymgymryd ag amrywiaeth o rolau yn y gwaith o recordio a chynhyrchu deunydd amldrac gwrthgyferbyniol

Ymgymryd â rolau: cynhyrchydd,, trefnydd, peiriannydd, cynorthwydd stiwdio, cerddor, canwr, DJ, MC

Recordio: dewis fformat amldrac ee disg caled ar dâp MiniDisc™, ar gyfrifiadur; cynllunio'n effeithiol; taflenni trac; cydbwysedd; llwybro; is-grwpio; bae plygiau

Cynhyrchiad: rheoli amser; cyfarwyddo cerddorion a chynorthwywyr ee materion tiwnio, materion yn ymwneud ag amseru; cydbwysedd sain-gyfeirio effeithiol; gwahaniad acwstig

Deunydd gwrthgyferbyniol: ee roc cyflym, baled roc, acwstig/lleisiol, R&B, gwlad, clasurol; ee pedwarawd llinynnol, grŵp siambr, hip hop, rap; côr, pop, indi

3 Gallu cwblhau'n effeithiol gymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac

Cymysgu stereo: cydbwysedd lefel; amrediad cyweiraid; delwedd stereo; eglurder; rheoli dynameg; prosesau ee datseinio, corws, adlais, awtodiwnio, normaleiddio, harmoneiddio; rheoli dynameg ee adwyo, cywasgiad, cyfyngol; fformat ee CD, DAT, MiniDisc™

4 Gallu golygu a chreu meistr o'r deunydd

Golygu a chreu prif gopi: dilyniannu traciau; rhifo traciau; golygu pen a chynffon (*topping and tailing*); marcwyr traciau; traws-byllu; prosesau ee hafalu, normaleiddio, ymestyn amser, gwedd; rheoli dynameg ee cywasgiad, cyfyngol

5 Gallu cynhyrchu cofnodion ariannol

Cofnodion ariannol yn dangos gwariant: cost llogi ee y stiwdio, offer, ystafell ymarfer; lleoliad ar gyfer lansio; cludiant; nwyddau traul ee CDs gwag, llinynau, ffyn drwm, argraffu, papur/cerdyn ar gyfer posteri a thafleuni, cetrysau printio, trwyddedau, hawlfraint, staffio,/diogelwch yn y lansio

Cofnodion ariannol yn dangos incwm: ee gwerthiant CDs, nawdd, cymorthdaliadau, tâl wrth y drws yn y lansiad, datblygiadau

6 **Gwybod y rolau a'r perthnasoedd cysylltiedig ar draws y diwydiant**

Rolau yn y stiwdio: cynhyrchydd; peiriannydd; cynorthwydd stiwdio; perfformiwr

Rolau ar draws y diwydiant: ee cyfreithiwr; rolau o fewn cwmni recordio ee rheolwr A&R, cynorthwydd marchnata, cynhyrchu, dosbarthu, casglu, MCPS; PRS; rolau creadigol PPL ee ysgrifennwr, cyfansoddwr, cyhoeddwr; rolau cefnogi i'r perfformiwr ee rheolwr, asiant, rheolwr ariannol, hyrwyddwr, swyddog cyhoeddusrwydd

Perthnasoedd: ee cynhyrchydd gyda pheiriannydd, ysgrifennwr gyda pherfformiwr, ysgrifennwr gyda chyfansoddwr, rheolwr gyda hyrwyddwr, cynhyrchydd gyda pherfformiwr, perfformiwr gyda rheolwr

7 **Gwybod sut i adolygu'r broses ar y diwedd**

Cyfrifoldebau personol: rôl(rolau) o fewn y tîm; gweithgareddau a gyflawnwyd; ffiniau amser angenrheidiol; llinell amser; sgiliau angenrheidiol; cysylltiadau ag eraill

Adolygiad o'r broses: cryfderau/gwendidau effeithiolrwydd; rheoli amser; incwm a gwariant; iechyd a diogelwch; perthnasoedd proffesiynol; cynnwys; cyflwyniad; gwaith tîm

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn pasio'r uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 Nodi sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth [YA]	T1 disgrifio sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth	Rh1 esbonio sut i gynllunio a threfnu sesiynau recordio sy'n defnyddio microffonau a deunydd ffynhonnell wedi'i recordio'n uniongyrchol, gan gymryd anghenion y perfformwyr i ystyriaeth
LI2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddefnyddio adnoddau a phersonél a roddir [CE]	T2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddethol adnoddau a phersonél	Rh2 recordio a/neu gynhyrchu deunydd amldrac yn gymwys gan ddethol a chyfiawnhau adnoddau a phersonél
LI3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddefnyddio adnoddau a roddir [DM]	T3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddethol adnoddau	Rh3 cynhyrchu cymysgiadau stereo o'r recordiadau amldrac yn gymwys gan ddethol a chyfiawnhau adnoddau
LI4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddefnyddio paramedrau a roddir [MC]	T4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddethol paramedrau	Rh4 golygu a chreu prif gopi o'r deunydd stereo'n gymwys gan ddethol a chyfiawnhau paramedrau

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI5 cynhyrchu cofnodion ariannol clir a chywir y mae eu hangen ar gyfer y prosiect recordio cerddoriaeth, gan nodi'r incwm a'r gwariant	T5 cynhyrchu cofnodion ariannol clir a chywir y mae eu hangen ar gyfer y prosiect recordio cerddoriaeth, gan ddisgrifio'r incwm a'r gwariant	Rh5 cynhyrchu cofnodion ariannol clir a chywir y mae eu hangen ar gyfer y prosiect recordio cerddoriaeth, gan esbonio'r incwm a'r gwariant
LI6 nodi'r rolau cysylltiedig o fewn y stiwdio ac ar draws y diwydiant cerddoriaeth	T6 disgrifio'r rolau cysylltiedig o fewn y stiwdio ac ar draws y diwydiant cerddoriaeth	Rh6 esbonio'r rolau cysylltiedig o fewn y stiwdio ac ar draws y diwydiant cerddoriaeth
LI7 gwerthuso potensial y cynnyrch cerddorol mewn termau artistig, proffesiynol, ariannol a galwedigaethol gan adnabod cryfderau a gwendidau'r gwaith [DM]	T7 gwerthuso potensial y cynnyrch cerddorol mewn termau artistig, proffesiynol, ariannol a galwedigaethol gyda barnau ystyriol am beth weithiodd yn dda a/neu na weithiodd cystal	Rh7 gwerthuso potensial y cynnyrch cerddorol mewn termau artistig, proffesiynol, ariannol a galwedigaethol gan adnabod y cryfderau a'r gwendidau'n glir gan gyfiawnhau barnau'n llawn a'u mynegi'n feddylgar

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol MC – meddylwyr creadigol	DM – dysgwyr myfyriol GT – gweithwyr tîm	HR – hunanreolwyr CE – cyfranogwyr effeithiol
----------------	--	---	--

Uned 32: Systemau a Thechnegau Dilyniannu

Cod yr Uned:	J/600/6945
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Nod yr uned hon yw datblygu gwybodaeth dysgwyr o feddalwedd dilyniannu cerddoriaeth a'r sgiliau trosglwyddadwy sy'n hwyluso gwireddu syniadau cerddorol mewn amgylcheddau sain a MIDI. Bydd dysgwyr yn datblygu'r sgiliau i osod, defnyddio a thrafod systemau a thechnegau dilyniannu.

Cyflwyniad yr uned

Yn yr oes ddigidol mae cyfrifiaduron wedi cymryd lle blaenllaw mewn amgylcheddau cynhyrchu cerddoriaeth. Mae'r cyfoeth o offer meddalwedd a phŵer systemau cyfrifiadurol wedi esgor ar amgylcheddau 'stiwddio rithwir' sy'n gallu cynhyrchu recordiadau o ansawdd oedd yn arfer bod ar gael i systemau drud wedi'u seilio ar galedwedd yn unig, a hyn am dipyn yn llai o arian. Fodd bynnag, mae'n dal yn hanfodol bwysig i dechnolegwyr cerdd allu cysylltu a ffurfweddu'r caledwedd ychwanegol sydd eu hangen i ddilyniannu'n llwyddiannus, yn cynnwys ffynonellau sain allanol.

Mae teclynnau dilyniannu MIDI a sain wedi rhoi amrywiaeth enfawr o bosibiliadau creadigol yn nwylo cyfansoddwyr a pherfformwyr cerddoriaeth, ac wedi creu amgylchedd lle mae trin sain sy'n bodoli eisoes yn cael ei dderbyn, ochr yn ochr â dulliau cyfansoddi traddodiadol, fel man cychwyn dilys ar gyfer creu.

Yn yr uned hon bydd dysgwyr yn creu portffolio o gerddoriaeth gan ddefnyddio'r teclynnau sydd ar gael gyda'r prif becynnau meddalwedd dilyniannu. Bydd dysgwyr yn gweithio gyda dilyniannu MIDI a sain; mae gan y ddau fath amrediad enfawr o dechnegau y gellir eu defnyddio i gynhyrchu cerddoriaeth fodern. Bydd disgwyl i ddysgwyr greu amrywiaeth o gerddoriaeth sy'n arddangos sut y gellir defnyddio'r teclynnau hyn. Mae disgwyl y bydd y rhai sy'n dilyn yr uned hon yn greadigol yn gerddorol ac yn gallu tarddu syniadau gan ddefnyddio'r meddalwedd a'r caledwedd sy'n cael eu hastudio yn yr uned hon. Fe ddylen nhw allu creu syniadau cerddorol o gynfas gwag, yn ogystal â thrin syniadau cerddorol sy'n bodoli eisoes gyda'r bwriad o roi eu stamp unigol ar y deunydd y maen nhw wedi'i dderbyn i weithio arno. Wrth

iddyn nhw greu eu portffolios, bydd dysgwyr yn datblygu eu gwybodaeth drwy ymgorffori amrywiaeth eang o dechnegau dilyniannu, a byddan nhw'n gallu gwneud penderfyniadau ynghylch y teclyn neu'r sgil cywir sydd ei angen ar gyfer pob sefyllfa.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gallu gosod cyfrifiadur a chaledwedd MIDI perifferol yn ddiogel
- 2 Gallu gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu MIDI
- 3 Gallu gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu sain
- 4 Deall y derminoleg sydd ynghlwm wrth dechnegau dilyniannu cerddoriaeth.

Cynnwys yr uned

1 Gallu gosod cyfrifiadur a chaledwedd MIDI perifferol yn ddiogel

Caledwedd: ee allweddell, modiwl sain, rhyngwyneb MIDI, allweddell rheoli, cymysgwr sain, ceblau, cyfrifiadur, meddalwedd dilyniannu MIDI

2 Gallu gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu MIDI

Sgiliau dilyniannu MIDI: mewnbynnu data MIDI ee perfformiad amser real, recordio fesul cam, clicio i mewn; golygu digwyddiadau MIDI ee mewnosod a dileu nodau a digwyddiadau; cywair, hyd nodau, lleoliad, cyflymder; cwanteiddiad

Dehongliad arddulliol: trac tempo; dewis a chyfuno seiniau; rheoli mynegiant ee awtomatiaeth traciau, rheolwyr MIDI; rheoli soniaredd ee awtomatiaeth paramedrau offerynnau, torbwynt ffilter

Trefniant: ee marcwyr, rheoli strwythur, ymwybyddiaeth o adrannau, adeiladu rhannau, rheoli gwead, cyflwyniad, diweddu

3 Gallu gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu sain

Sgiliau dilyniannu sain: cipio a golygu data sain ee recordio ffeiliau sain, technegau torri, copïo a gludo, trin dolennau, prosesu all-lein ac ar-lein, technegau samplo meddalwedd, awtomatiaeth traciau

Dehongliad arddulliol: trac tempo; trin tempo ee ymestyn amser, tafellu, marcio curiadau; dewis a chyfuno seiniau; rheoli mynegiant ee awtomatiaeth traciau; rheoli soniaredd awtomatiaeth paramedrau offerynnau, torbwynt hidlydd

Trefniant: ee marcwyr, rheoli strwythur, ymwybyddiaeth o adrannau, adeiladu rhannau, rheoli gwead, cyflwyniad, diweddu

4 Deall y derminoleg sydd ynghlwm wrth dechnegau dilyniannu cerddoriaeth

Terminoleg perthnasol i dechnegau generig: recordio MIDI; golygu MIDI; recordio sain; golygu sain; golygu offerynnau; cymysgu; rheolaeth allanol a mewnol; bownsio i lawr

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 gosod cyfrifiadur a chaledwedd perifferol MIDI yn ddiogel ac yn gymwys gyda chefnogaeth cyfyngedig gan diwtor [YA, MC, HR]	T1 gosod cyfrifiadur a chaledwedd perifferol MIDI yn ddiogel ac yn gymwys yn gwbl annibynnol	Rh1 gosod cyfrifiadur a chaledwedd perifferol MIDI yn ddiogel ac yn gymwys gan arddangos meistrolaeth dros y prosesau sydd ynghlwm
LI2 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu MIDI [MC, DM, HR, PE]	T2 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu MIDI yn gymwys	Rh2 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu MIDI gyda hyder a dawn
LI3 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu sain [MC, DM, HR, PE]	T3 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu sain yn gymwys	Rh3 gwireddu syniadau cerddorol gan ddefnyddio sgiliau dilyniannu sain gyda hyder a dawn
LI4 esbonio'r derminoleg sydd ynghlwm wrth dechnegau dilyniannu cerddoriaeth [YA, DM, HR]	T4 darlunio'r derminoleg sydd ynghlwm wrth dechnegau dilyniannu cerddoriaeth	Rh4 dadansoddi'r derminoleg sydd ynghlwm wrth dechnegau dilyniannu cerddoriaeth

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnoddi, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 34: Technegau Ysgrifennu Caneuon Cyfoes

Cod yr Uned:	L/600/6929
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Yn yr uned hon bydd dysgwyr yn archwilio, dadansoddi ac ymarfer y technegau cerddorol sydd eu hangen ar gyfer ysgrifennu caneuon yn effeithiol. Ar ddiwedd yr uned bydd dysgwyr yn cyflwyno portffolio o'u caneuon eu hunain i'w hasesu.

Cyflwyniad yr uned

Mae'r gelfyddyd o ysgrifennu caneuon yn ymwneud â mynegiant. P'un a yw awdur caneuon yn mynegi ei deimladau ei hun, yn adrodd stori, yn gobeithio ennyn ymateb neu'n syml yn anelu at ddifyrru, mae grym cân i ysbrydoli neu gyffwrdd â chynulleidfa yn ddiymwad. Mae'r uned hon yn anelu at ddatblygu sgiliau dadansoddiadol drwy astudio caneuon eiconig a dulliau y mae awduron caneuon wedi eu dilyn i gyrraedd eu cynulleidfa. Bydd dysgwyr yn ymarfer y sgiliau sydd eu hangen wrth gyfuno geiriau a cherddoriaeth yn effeithiol mewn amryw o gyd-destunau, gan ddiweddu gyda phortffolio o'u caneuon eu hunain.

Wrth gychwyn ar uned sy'n ffocysu ar gelfyddyd ysgrifennu caneuon, mae'n bwysig eich bod yn diffinio beth yn union yw cysyniad 'cân'. Ar ei symlaf, mater o eiriau ac alaw yw cân. Wrth gwrs, mae yna ffactorau eraill all fod yn bwysig, er enghraifft goblygiadau harmonig, impetws rhythmig, nodweddion arddulliol ac ati. Fodd bynnag, mae'r gân derfynol yn bennaf yn seiliedig ar saernïo geiriau ac alaw'n ofalus, a hynny gyda chyfeiliant o bosibl. Dylid mynd i'r afael â'r mater o drefniant dilynol ar wahân, ac ni fydd trefniadau cydweithredol, yn fand neu arall yn addas. Mae mynd i'r afael â'r uned hon ar y cyd gydag *Uned 3: Trefnu Cerddoriaeth*, yn rhoi cyfle i ddatblygu'r gân yn nhermau ei gosodiad, ee cefndir rhythmig, 'bachau' neu riffiau offerynnol, lleisiau cefndir, unawdau byrfyfyr ac ati.

Mae trosglwyddo cân i eraill hefyd yn fater pwysig wrth sefydlu perchenogaeth. I awdur caneuon, mae hyn fel arfer yn golygu un neu ddwy weithdrefn: 1) arddangosiad byw neu recordiad gan awdur y gân, neu 2) cynhyrchu ffurf wedi'i nodiannu megis dalen arwain. I bwrpas yr uned hon, bydd dysgwyr yn cyflwyno portffolio o ganeuon gan ddefnyddio'r naill neu'r llall o'r ddau dull uchod. Mae'r uned yn ymwneud â chyfansoddiadau unigol ac nid trefniannau cydweithredol.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod sut mae gwahanol awduron caneuon yn llunio caneuon, mewn amryw o gyd-destunau
- 2 Gallu ysgrifennu neu addasu deunydd i'w ddefnyddio fel geiriau effeithiol
- 3 Gallu cyfansoddi cerddoriaeth ar gyfer geiriau i greu caneuon effeithiol
- 4 Cyflwyno portffolio o ganeuon gwreiddiol yn dangos amrywiaeth o genres ac arddulliau.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod sut mae gwahanol awduron caneuon yn llunio caneuon, mewn amryw o gyd-destunau

Awduron caneuon yn cynrychioli amrywiaeth o genres ac arddulliau: ee Burt Bacarach, Kurt Cobain, Elvis Costello, Woody Guthrie, Billy Joel, Lennon and McCartney, Andrew Lloyd Webber, Christy Moore, Randy Newman, Cole Porter, Prince, Rufus Wainwright, Tom Waits, Amy Winehouse, Thom Yorke

Caneuon: baledi ee Cry Me a River, Halleluiah, Vincent, Yesterday; gwerin ee Both Sides the Tweed, Dirty Old Town, The Times They are A'Changin; sieouau credd ee I Get a Kick Out of You, Send in the Clowns; pop ee Grace Kelly, Karma Police, Losin' My Religion, Waterloo Sunset, Wonderwall, Yellow; gwlad ee Stand By Your Man, Mama Tried

Cyd-destunau: cyd-destun hanesyddol ysgrifennu caneuon ee caneuon traddodiadol, 'oes aur' caneuon sioe America, y traddodiad cyfansoddwr-ganwr, caneuon protest ar hyd yr oesoedd; caneuon o genres neu arddulliau arbennig; caneuon wedi eu hysgrifennu ar gyfer pwrpas neu gyd-destun penodol ee comisiynau arbennig neu ymateb i ddigwyddiad neu sefyllfa arbennig

2 Gallu ysgrifennu neu addasu deunydd i'w ddefnyddio fel geiriau effeithiol

Ysgogiadau: ee penawdau neu storïau papurau newydd, sgysiaid neu sefyllfaoedd wedi'u cipglywed, profiadau personol, dyddiaduron, teledu a ffilmiau, llyfrau a barddoniaeth, bachau

Gwahanol fathau o eiriau: ee caneuon am gariad, protest, stori neu sefyllfa, parodi, ysbrydoledig

Strwythur rhythmig geiriau: ee sganio, brawddeg, ailadrodd, llif

Trefnu'r deunydd: ee pennill, corws, cyn -gorws, cyflwyniad, tag, pont

3 Gallu cyfansoddi cerddoriaeth ar gyfer geiriau i greu caneuon effeithiol

Alaw: ee graddfeydd gwahanol, brawddeg, bachau, strwythur, ffurf, peintio geiriau

Rhythm: eg tempo, teimlad arddulliol, trawsacennu, patrymau afreolaidd, sillafau acennog a diacen

Harmoni: ee dilyniannau cordiau ymhlyg neu wedi'u gwireddu, cordiau syml neu gymhleth, trawsygyweiriad

Strwythurau a ffurf: ee ffurf penillion, ffurf AABA, pennill-corws, pont, wyth canol, cyn-gorws

4 Cyflwyno portffolio o ganeuon gwreiddiol yn dangos amrywiaeth o genres ac arddulliau

Genre: ee pop, roc, gwlad, blŵs, gwerin, cyfansoddwr-ganwr, safonau jazz, theatr gerdd, baled, cân brotest

Ystyriaethau arddulliol: addaswydd cerddoriaeth i'r genre ee alaw, rhythm, harmoni, strwythur/ffurf; addaswydd y geiriau i'r genre

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio, mewn amrywiaeth o gyd-destunau, sut mae gwahanol gyfansoddwyr caneuon yn saernïo cân [YA, MC, DM]	T1 esbonio, mewn amrywiaeth o gyd-destunau, sut mae gwahanol gyfansoddwyr caneuon yn saernïo cân	Rh1 dadansoddi, mewn amrywiaeth o gyd-destunau, sut mae gwahanol gyfansoddwyr caneuon yn saernïo cân
LI2 cynhyrchu geiriau addas i ganeuon gyda ffurf briodol a strwythur rhythmig [MC, DM, HR]	T2 cynhyrchu geiriau addas i ganeuon gyda ffurf briodol a strwythur rhythmig, wedi eu crefftio gan gyfeirio at gyd-destun	Rh2 cynhyrchu geiriau addas i ganeuon gyda ffurf briodol a strwythur rhythmig, wedi eu crefftio'n ofalus gan gyfeirio at gyd-destun
LI3 cyfansoddi cerddoriaeth ar gyfer geiriau cân yn gymwys [MC, HR]	T3 cyfansoddi cerddoriaeth ar gyfer geiriau cân gan ddefnyddio strwythurau cerddorol wedi eu crefftio'n dda	Rh3 cyfansoddi cerddoriaeth ar gyfer geiriau cân gan ddefnyddio strwythurau cerddorol wedi eu crefftio'n dda, gan arddangos sgîl a dawn creadigol
LI4 cyflwyno portffolio o ganeuon gwreiddiol yn dangos amrywiaeth o genres ac arddulliau [MC, HR]	T4 cyflwyno portffolio o ganeuon gwreiddiol yn dangos ysgrifennu hyfedr ar gyfer amrywiaeth o genres ac arddulliau	Rh4 cyflwyno portffolio o ganeuon gwreiddiol yn dangos ysgrifennu creffttus ar gyfer amrywiaeth o genres ac arddulliau

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol

Uned 39: Y Diwydiant Sain a Cherddoriaeth

Cod yr Uned:	M/600/6910
FfCCH Lefel 3:	BTEC Cenedlaethol
Gwerth credydau:	10
Oriau dysgu dan arweiniad:	60

Amcan a phwrpas

Bydd yr uned hon yn galluogi dysgwyr i gael gwybodaeth ac ymwybyddiaeth o ble mae eu dewisiadau gyrfa'n eistedd yn 'narlun mawr' y diwydiant ac ennill sgiliau wrth greu cynllun busnes. Mae'n cynnwys archwiliad o amodau gwaith, arferion ac agweddau tuag at gyflogaeth.

Cyflwyniad yr uned

Mae'r diwydiant sain a cherddoriaeth yn cynnwys amrediad eang o alwedigaethau o artistiaid, cynhyrchwyr a pheirianwyr sain i gyhoeddwyr, argraffwyr, rheolwyr, cyfreithwyr, gwneuthurwyr offerynnau a pheirianwyr electronig. Mae angen gwybodaeth arbenigol ar bob un o'r rhain ar sut mae'r diwydiant yn gweithio a beth yw'r galw arnyn nhw. Y pedwar 'prif gwmni' (Sony, EMI, Universal a Warner) sy'n dominyddu, ond mae llawer mwy o gwmnïau bach sy'n aml yn cyflogi artistiaid a phersonél eraill fel gweithwyr ar eu liwt eu hunain. Bydd yr uned hon yn cyflwyno dysgwyr i'r amryfal rolau o fewn y diwydiant cerddoriaeth, i ddisgwyliadau'r diwydiant cerdd ac i bosibiliadau gweithio ar eu liwt eu hunain. Wrth i fwy a mwy o artistiaid archwilio'r posibiliadau o hyrwyddo eu digwyddiadau eu hunain a chynhyrchu eu recordiadau eu hunain, mae'n hanfodol eu bod yn gwybod am strwythur y diwydiant.

Bydd rhan o'r uned hon yn rhoi peth ystyriaeth i gcontractau, yn ogystal â rhoi cyfle i ymgysylltu â datblygu busnes fel rhan o'r portffolio o sgiliau sydd eu hangen i ymgysylltu â'r diwydiant cerddoriaeth.

Nid oes modd gorbwysleisio pa mor bwysig yw breindaliadau i'r diwydiant cerddoriaeth. Mae trwyddedu cerddoriaeth i ddefnyddwyr a thalu breindaliadau am y defnydd hwn yn fater cymhleth ond yn faes hynod ddiddorol yn y diwydiant sain a cherddoriaeth, a rhaid dod i'w ddeall. Gallai gweithwyr yn y diwydiant nad ydynt yn deall rhai o'r materion ynghylch trwyddedu, hawlfraint a breindaliadau gael eu hunain mewn sefyllfa o dorcyfraith.

Canlyniadau dysgu

Pan gwblheir yr uned hon dylai dysgwr:

- 1 Gwybod am y diwydiannau sain a cherddoriaeth a sut maen nhw'n cysylltu â'r diwydiant adloniant ehangach
- 2 Gwybod am y rolau proffesiynol o fewn dewis faes o'r diwydiant cerddoriaeth
- 3 Gallu creu cynllun busnes ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth
- 4 Gwybod pwysigrwydd breindaliadau yn y diwydiant sain a cherddoriaeth.

Cynnwys yr Uned

1 Gwybod am y diwydiannau sain a cherddoriaeth a sut maen nhw'n cysylltu â'r diwydiant adloniant ehangach

Perfformiadau byw: ee sefydlu a hyrwyddo perfformiadau byw, iechyd a diogelwch, rheoli teithiau, rheoli digwyddiadau, adwerthu, cefn llwyfan, blaen y tŷ, hawliau perfformio

Cwmnïau recordio: ee cwmnïau mawr a rhai annibynnol, canfod a llofnodi artistiaid, stiwdios recordio, adwerthu, dosbarthu, gwerthiant ar y we

Cwmnïau cyhoeddi cerddoriaeth: ee canfod awduron caneuon/cyfansoddwyr, artistiaid a repertoire (A&R), hyrwyddo

Rheoli artistiaid: ee rheolaeth busnes, nawdd, rheoli teithiau, hawliau artistiaid a rheolwyr, marchnata

2 Gwybod am y rolau proffesiynol o fewn dewis faes o'r diwydiant cerddoriaeth

Perfformiadau byw: ee perfformiwr/artist, DJ, asiant, hyrwyddwr, lleoliadau a rheoli llwyfan, criw/technegwyr, diogeled, nwyddau

Cwmnïau recordio: ee A&R,, hyrwyddo, dosbarthu ac adwerthu, marchnata

Cwmnïau cyhoeddi cerddoriaeth: ee cyhoeddi, hawlfraint, gwerthiant, datblygiad cyfansoddwyr ac artistiaid

Rheoli artistiaid: ee artistiaid, awdur caneuon/cyfansoddwr, rheolwr

Patrymau gwaith ar gyfer pob rôl: sesiynol; ar ei liwt ei hun

Contractau: manteision; cyfyngiadau

3 Gallu creu cynllun busnes ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth

Nwydd neu wasanaeth: adloniant byw ee band, noson ddawns; recordio ee busnes recordio mewn lleoliad, stiwdio; gwasanaethau ee rheolwr, cynhyrhydd; nwyddau ee marchnata, cylchgrawn cerddoriaeth

Adnabod y farchnad darged: ee ymchwilio'r farchnad, cryfderau a gwendidau, tueddiadau'r farchnad

Datblygu: cynllunio; goblygiadau cost; amserlenni

Agweddau cyfreithiol: statws cyfreithiol; ffynonellau cyngor

Agweddau ariannol: cyllidebau/cyfrifon elw a cholled; ffynonellau cyllid

Cynnig busnes: modelau; gosod targedau a chyrcnodau

4 Gwybod pwysigrwydd breindaliadau yn y diwydiant sain a cherddoriaeth

Breindaliadau: PRS ar gyfer Cerddoriaeth Cymdeithas Gwarchod Hawlfraint Mecanyddol (MCPS); Phonographic Performance Limited (PPL); rheolaeth hawliau digidol (DRM); ffioedd cydamseriad; dosbarthu breindaliadau i ysgrifenywyr a chyhoeddwyr; copi-ladrad; lawrlwytho anghyfreithlon

Meini prawf asesu a graddio

Er mwyn llwyddo yn yr uned hon, mae angen i'r dystiolaeth y mae'r dysgwyr yn ei chyflwyno i'w hasesu ddangos eu bod yn gallu bodloni holl ganlyniadau dysgu'r uned. Mae'r meini prawf asesu ar gyfer gradd llwyddo yn disgrifio lefel y cyflawniad sy'n ofynnol i lwyddo yn yr uned hon.

Meini prawf asesu a graddio		
I gael gradd llwyddo mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos bod y dysgwr yn gallu:	I gael gradd teilyngdod, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo, fod y dysgwr yn gallu:	Er mwyn cyflawni gradd rhagoriaeth, mae'n rhaid i'r dystiolaeth ddangos, yn ogystal â'r meini prawf llwyddo a chlod, bod y dysgwr yn gallu:
LI1 disgrifio pedwar maes o'r diwydiant cerddoriaeth [YA, DM, HR]	T1 esbonio pedwar maes o'r diwydiant cerddoriaeth	Rh1 rhoi sylwadau beirniadol ar bedwar maes o'r diwydiant cerddoriaeth
LI2 disgrifio'r rolau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth [YA, DM, HR]	T2 esbonio'r rolau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth	Rh2 rhoi sylwadau beirniadol ar y rolau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth
LI3 disgrifio'r contractau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth [YA, DM, HR]	T3 esbonio'r contractau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth	Rh3 rhoi sylwadau beirniadol ar y contractau sy'n gysylltiedig â maes o'r diwydiant cerddoriaeth
LI4 creu cynllun busnes sy'n cwrdd yn rhannol ag anghenion gwasanaeth neu gynnyrch [YA, DM, HR]	T4 creu cynllun busnes sy'n cwrdd yn llawn ag anghenion gwasanaeth neu gynnyrch	Rh4 creu cynllun busnes sy'n cwrdd yn llwyr ac yn fanwl ag anghenion gwasanaeth neu gynnyrch
LI5 disgrifio pwysigrwydd trwyddedu a breindaliadau yn y diwydiant cerddoriaeth [YA, DM, HR]	T5 esbonio pwysigrwydd trwyddedu a breindaliadau yn y diwydiant cerddoriaeth	Rh5 rhoi sylwadau beirniadol ar bwysigrwydd trwyddedu a breindaliadau yn y diwydiant cerddoriaeth

SDMP: Mae'r crynodeb hwn yn cyfeirnod, lle y bo'n berthnasol, yn y bachau petryal, elfennau'r sgiliau personol, dysgu a meddwl sy'n annatod yn asesu'r uned hon. Trwy gyflawni'r meini prawf, bydd y dysgwr wedi dangos defnydd effeithiol o elfennau cyfeirnodedig y sgiliau.

Allwedd	YA – ymholwyr annibynnol	DM – dysgwyr myfyriol	HR – hunanreolwyr
	MC – meddylwyr creadigol	GT – gweithwyr tîm	CE – cyfranogwyr effeithiol